Csigabiga Óvoda és Bölcsőde

bölcsődei intézményegysége

SZAKMAI PROGRAM

Az intézmény főigazgatója:	Bölcsődevezető:
Husztané Rózsa Krisztina	Bokor Józsefné
Legitimációs eljárás	
Nevelőtestület nevében: Simonics Gyuláné	
A dokumentum jellege: Nyilvános **Iktatószám: 24/2026.**	
A dokumentum érvényessége: 2026. szeptember 01.– 2029. augusztus 31.	
Ph.	

Tartalomjegyzék

I. A bölcsőde adatai 3
II. Az ellátandó célcsoport és az ellátandó terület jellemzői 3
III. A bölcsődei nevelés gondozás célja, feladata, alapelvei 5
III/A/1. A bölcsődei helyi szakmai program, mint dokumentum 10
III/A/2. A bölcsőde bemutatása, személyi és tárgyi feltételek 11
III/A/3. A bölcsődei nevelés-gondozás feladatai 12
III/B/1. Az együttműködés módjai az intézményen belül 13
III/B/2. Együttműködés a szülőkkel 14
III/B/3. Együttműködés más intézményekkel 15
IV. A nevelés-gondozás megvalósulásának módja 15
IV/1. A családok támogatásának módszerei, a szülői kompetencia fejlesztése 15
IV/2. Egészségvédelem, az egészséges életmód megalapozása 16
IV/3 Gyermek-elsősegélynyújtás szabályai 17
IV/4. Az érzelmi és társas kompetenciák fejlesztése 18
IV/5 A megismerési folyamatok fejlődésének segítése 18
IV/6 Helyi kiemelt feladat 19
IV/7. A bölcsődei nevelés-gondozás főbb helyzetei 19
IV/8. Nevelési terv megvalósítása a kezdeményezések során 23
IV/9. A bölcsődei élet megszervezése 24
V. Az ellátások igénybevételének módja 27
VI. A szolgáltatásról való tájékoztatás helyi módja 29
VII. Az igénybe vevők és a szolgáltatást végző személyek jogainak védelmével kapcsolatos szabályok 29
VIII. A kisgyermeknevelők szakmai felkészültsége biztosításának módja, formái 30
IX. A helyi szakmai program működésének, beválásának ellenőrzési rendszere 31
X. Érvényességi nyilatkozat, legitimációs záradék 31
XI. Mellékletek (Megállapodás, Szervezeti és Működési Szabályzat) 32

I. A BÖLCSŐDE ADATAI

Az intézmény neve: Csigabiga Óvoda és Bölcsőde
Az intézmény székhelye: 6794 Üllés, Dorozsmai út 10.

Az intézmény telefonszáma: 06-30/506-3466
Az intézmény e-mail címe: csigabiga@ulles.hu
Az intézmény honlapja:

A bölcsőde telefonszáma: 06-30/328-78-54
A bölcsőde e-mail címe: bolcsode@ulles.hu

A bölcsőde fenntartója: Üllés Nagyközségi Önkormányzat
A fenntartó székhelye: 6794 Üllés, Dorozsmai út 40.
A fenntartó képviselője: Nagy Attila Gyula polgármester
A fenntartó e-mail címe: hivatal@ulles.hu
A fenntartó telefonszáma: 06-62/282-122

Férőhelyek száma: 24

Ellátási terület: Üllés közigazgatási területe, illetve szabad kapacitás esetén Csongrád-Csanád és Bács-Kiskun vármegye területe

A **bölcsőde** a Csigabiga Óvoda és Bölcsőde intézményén belül **önálló szakmai egységként** 2 bölcsődei csoporttal működik.

Nyitvatartási idő: hétfő-péntek: 06.30-17.30

A szakmai programot készítette: Bokor Józsefné bölcsődevezető

Elérhetősége: a bölcsődei telefonszámon, címen, e-mail címen

II. AZ ELLÁTANDÓ CÉLCSOPORT ÉS AZ ELLÁTANDÓ TERÜLET JELLEMZŐI

Üllés Nagyközségi Önkormányzat bölcsődéje a gyermekjóléti alapellátás részeként a Bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramja szerint a kisgyermekek napközbeni ellátását: szakszerű nevelésüket, gondozásukat jogszabályban meghatározott szakirányú végzettséggel rendelkező személyek által végzi, felügyeletüket, foglalkoztatásukat, étkeztetésüket biztosítja 20 hetes kortól 3 éves korig, ill. annak a nevelési évnek a végéig, amelyben a gyermekek betöltik a 3. életévüket.
Ha egy gyermek nem érett az óvodai nevelésre, akkor annak a nevelési év végéig maradhat a bölcsődében, amelyben a 4. életévét betöltötte.
Sajátos nevelési igényű gyermekek ellátását is biztosítjuk 6 éves korig, valamint korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermekek fogadására is alkalmas és jogosult a bölcsődénk.

2006-ban nyílt először bölcsőde a településen, és 12 férőhellyel működött 8 éven keresztül. Mivel voltak olyan időszakok, amikor ezzel a férőhelyszámmal nem tudták kielégíteni az igényeket, ezért a „DAOP-4.1.3./B-11-2012-0008 Az üllési Csigabiga Óvoda és Bölcsőde kapacitásbővítő fejlesztése a bölcsődei ellátás iránti lakossági igényekhez illeszkedve" elnevezésű pályázati lehetőséget igénybe véve két csoportosra bővült a bölcsőde 2014-ben.
Így a bölcsődében lehetőségük lett bekerülni fiatalabb életkorú gyermekeknek is, a kezdéskor a gyermekek átlagéletkora is kevesebb lett. Még mindig jellemzően 2 éves kor után veszik igénybe a bölcsődét, de sajnos azok a szülők, akik munkavállalóként dolgoznak, sokszor rákényszerülnek a család szociális helyzete vagy a munkáltató elvárása miatt, hogy visszamenjenek dolgozni a gyermek 2 éves kora előtt gyed mellett is.
Az emberek nagy része mezőgazdasági tevékenységet végez családi gazdálkodóként, őstermelőként vagy ezekben a gazdaságokban munkavállalóként, egyéb munkalehetőség korlátozott. Néhány helyi vállalkozó is foglalkoztat dolgozókat, de többeket alkalmi munkavállalóként, amely nem nyújt biztos és megfelelő színvonalú megélhetést, ezért sok szülő kénytelen a 25 km-re levő nagyvárosban, Szegeden munkát találni, inkább vállalja az utazást nagyobb fizetés vagy számára elfogadottabb munka reményében. Mivel sok az ingázó, akik többnyire autóval közlekednek, nyitva tartásunk kialakításánál figyelembe vettük az ő igényeiket is. Az egyéb vállalkozóként dolgozó szülők számára is segítséget jelent a szolgáltatásunk.
Segítséget nyújt a bölcsőde, ha a szülők átképzésen, munkaerő-piaci részvételt elősegítő programban vesznek részt, vagy középiskolai, felsőfokú tanulmányaikat folytatják, növelve esélyüket munkában való elhelyezkedésben, vagy ha esetleg váltani szeretnének, és más területen dolgozni. Erre az ellátottak körében évente 1-2 szülő esetében van példa.
Biztosítjuk a szülők betegsége vagy egyéb szociális ok miatti rászorultság esetén is a kisgyermekek szakszerű ellátását. Nagyon sok az olyan anyukák száma, akik csak a minimális összegű gyest kapják, amelyet próbálnak alkalmi munkavállalással kiegészíteni, hiszen közülük sokan albérletben, szociális lakásban laknak vagy saját lakásban, de hiteltartozással együtt. A mezőgazdaságban dolgozók fizetése nagyon kevés, ezeknél a családoknál nehéz kigazdálkodni a rezsiköltségeket és az élelemre valót is, főleg abban az időszakban, amikor nem foglalkoztatják őket, hiszen sok esetben idénymunkáról van szó.
Az alacsony iskolai végzettségű szülők, rossz szociális körülmények között élő családok gyermekei számára – akik közül sokan gyermekvédelmi kedvezményre jogosultak, és hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetűek is további feltételek esetén – a sok játékeszközzel és szakszerű neveléssel, tanácsadással segítjük a gyermekek megfelelő fejlődését.
Az utóbb említett családok esetében több esetben a védőnő, családgondozó javasolja felvételüket, látva családi körülményeiket, szociális helyzetüket.
Az egyedülálló szülők számára kiemelten fontos, hogy helyet tudjunk biztosítani gyermeküknek intézményünkben.
Külterületről busszal, autóval tudják behozni a szülők a gyermekeket a bölcsődébe. A fenntartó is segít a külterületen élő gyermekek belterületre való beszállításában.
A lakosság száma a nagyközségben kb. 3100 fő. Nagyon minimális mértékben fogyott az utóbbi évtizedben, 2021-től pedig emelkedő tendenciát mutat.
Minden évben van néhány, másik község külterületéről áttelepülő nagyon szegény család is, akik az itteni tanyákba költöznek be. Az anyagi problémával küzdő családokban a kisgyermekek nevelésére is kevesebb idő, figyelem, türelem jut. Ennek kompenzálásában is nyújtunk segítséget.

3/12

Utóbbi években növekvő tendenciát mutat a városból kiköltöző családok száma, akik állami támogatást is igénybe véve általuk felújított házba költöznek, és a helyi nevelési intézménybe íratják a gyermekeiket.
Védőnői javaslattal érkeznek olyan gyermekek is, akik beszédfejlődésükben mutatnak elmaradást, vagy az idegrendszer fejlődésében van eltérés. Úgy tűnik, kitolódik az az idő egyre több gyermek esetében, amikor a szavak összekapcsolásával kezdenek próbálkozni. Az ő esetükben nagyon jó hatású a közösség. Mivel az intézményünk együttműködik a pedagógiai szakszolgálattal, főként mozgásfejlesztéssel gyógypedagógus segít az elmaradás mielőbbi leküzdésében.

Az óvoda és bölcsőde szervezetileg egy intézmény, az épületek közvetlenül egymás mellett helyezkednek el. A bölcsődei ellátásban részesülő gyermekek számára nem okoz nehézséget az óvodai közösségbe kerülés, mert a közös programok során és a hétköznapokon is van lehetőség az óvodával és az óvodapedagógusokkal való ismerkedésre. Az óvoda 5 csoporttal működik, innen 1-2 gyermektől eltekintve a helyi általános iskolába kerülnek a gyermekek, ahol az egyes évfolyamokon többnyire egy vagy két osztályt indítanak.

A környékbeli falvak nagy részében van bölcsőde, de ha mégsem tudják kielégíteni minden esetben az igényeket, ilyen esetben fordulnak hozzánk a szülők, és kérik a gyermekük felvételét. Vagy akkor, ha a szomszéd településhez tartozó külterületen lakik a család, de az otthonuk közelebb van a mi településünkhöz és ezért könnyebben megoldható a gyermekek beszállítása hozzánk. Mivel ellátási területünk kiterjed másik megyére is, ezért tudunk segíteni ilyen esetekben is

Településünk tisztasága, rendezettsége, jó közbiztonsága, jó infrastrukturális ellátottsága, jó hírű iskolája, óvodája, utóbbi évek fejlesztése (pl. ipari park kialakítása, intézmények korszerűsítése) miatt vonzerőt jelent az ide költözni szándékozó fiataloknak. Vonzerőt jelenthet, és fontos szempont a dolgozni vágyó fiataloknak az is, hogy kisgyermekük nappali felügyeletére megoldást találnak nagyközségünkben akár a gyermek 20 hetes korától is.

Az előző kormány családtámogatási intézkedéseinek következményeképpen megnőtt a gyermekvállalási kedv, ennek köszönhetően átmenetileg a születések száma. Az utóbbi években egyre nő a városból kiköltöző családok száma, akik közül sokan kisgyermekekkel érkeznek vagy a közeli jövőben szeretnének gyermeket vállalni, ezért szükséges a 24 férőhelyes bölcsőde működtetése.

III. A BÖLCSŐDEI NEVELÉS-GONDOZÁS CÉLJA, FELADATA, ALAPELVEI

A BÖLCSŐDI NEVELÉS - GONDOZÁS CÉLJA

A családban nevelkedő kisgyermekek számára a családi nevelést kiegészítve, támogatva a nappali ellátás keretein belül segítjük a harmonikus fejlődést.
Először megteremtjük számukra az érzelmi (és fizikai) biztonságot, amely alapja, hogy a bölcsődénkben tevékenyen töltsék mindennapjaikat.
Ezekhez tapasztalatszerzési, ismeretszerzési lehetőségeket biztosítunk szabad játék és tevékenységkezdeményezések keretében is, továbbá a sok fejlesztő hatású játékeszköz révén is.

Megfelelő viselkedési mintákat nyújtunk, feltétel nélküli szeretettel és elfogadással viszonyulunk hozzájuk.
Tiszteletben tartjuk etnikai hovatartozásukat, törekszünk a szegény, periférián élő családok gyermekeinek helyzetükből fakadó hátrányainak kompenzálására.
Igyekszünk felismerni a fejlődésbeli lemaradás, elakadás, nehézség, eltérés jeleit, sőt ezek kialakulásának megakadályozására prevenciós tevékenységet végzünk, és minden esetben törekszünk a családok támogatására.
Célunk tehát, hogy testben és lélekben egészséges személyiségű gyermekeket neveljünk. Érezzék, hogy elfogadjuk őket, hogy biztonságban vannak, és segítjük a fejlődésükben, önállósodási törekvéseikben, tiszteletben tartjuk egyéniségüket. Segítjük olyan készségeik, képességeik kialakításában, amelyekkel hatékonyan és kiegyensúlyozottan tudnak viselkedni környezetükben, és sikeresek a változásokhoz való alkalmazkodásban.
A szülőkkel a bizalmon alapuló, együttműködő kapcsolat kialakítása a cél.
A sajátos nevelési igényű gyermekek esetében a fent leírtakon túl fontosnak tartjuk a csoportba való beilleszkedésüket, a többi gyermekben erősíteni az elfogadást irántuk.
Kiemelt figyelmet kapnak a gyógypedagógiai tanácsadásra, korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermekek.
Továbbá minden gyermekre és családjára kiterjedő prevenciós tevékenységet folytatunk a kora gyermekkori intervenció szellemében.

A bölcsőde a gyermekek napközbeni ellátásán túl időszakos gyermekfelügyeletet is vállal. Ennek során is a kisgyermeknevelők a fenti célnak alárendelve és a nevelési alapelveket betartva foglalkoznak a kisgyermekekkel.

A BÖLCSŐDEI NEVELÉS-GONDOZÁS FELADATA

1. Alapfeladata
A bölcsődénk a gyermekjóléti alapellátás keretében a 3 éven aluli egészséges, és 6 éven aluli sajátos nevelési igényű vagy korai fejlesztésre és gondozásra jogosult családban nevelkedő kisgyermekek nappali ellátását végzi, amely magában foglalja a kisgyermekek felügyeletét, szakszerű nevelését, gondozását, foglalkoztatását, étkeztetését, tehát a testi- és pszichés szükségleteinek kielégítését, az optimális fejlődés elősegítését.

2. Alapellátáson túli, családi nevelést támogató szolgáltatások keretén belül:
- időszakos gyermekfelügyeletet biztosít.

A BÖLCSŐDEI NEVELÉS-GONDOZÁS ALAPELVEI

A család rendszerszemléletű megközelítése

Nevelésünk kiindulópontja nem csak a kisgyermek, hanem a család megismerése is. A kisgyermek viselkedésén keresztül tudunk következtetni a család erősségeire, gyengeségeire.
A család erősségeinek megismerésével és hangsúlyozásával hozzájárulhatunk a család életminőségének javulásához.
Ehhez első jó alkalom a kisgyermeknevelők részére a családlátogatás, ahol nem csak a kisgyermekről érdeklődünk, hanem a család „működését", családtagok szerepét, egymáshoz való viszonyát is megfigyelhetjük, reakcióikat megérthetjük. Továbbá nevelési módszereiket is. Ezután a beszoktatás időszaka alatt, a napi találkozások során,

szülőkkel közös ünnepek során, egyéni beszélgetések, szülőcsoportos beszélgetések során tudunk információt gyűjteni, megosztani, tanácsot adni, ha probléma van, közösen megoldást találni a szülővel.

A kora gyermekkori intervenciós szemlélet befogadása

Ennek értelmében a feladatunk elsődlegesen az esetlegesen felmerülő fejlődésbeli lemaradás, stagnálás felismerése és jelzése. Továbbá a veszélyeztetettség, bántalmazás, elhanyagolás, ártalmas környezeti vagy társadalmi hatások jeleinek felismerése a gyermeken és intézkedések megtétele.
A gyermekekkel együtt töltött idő alatti célzott megfigyeléseink, és annak dokumentálása alapján feltárjuk az életkori sajátosságoktól való eltérést, és a szülővel történő beszélgetés során próbáljuk először kideríteni az okokat. Ha olyan jellegű a probléma, akkor a szülőnek javasoljuk, hogy kérjen segítséget pl. a pedagógiai szakszolgálat szakembereitől vagy az egyéb problémán segíteni tudó szakembertől (pl. egészségügyi jellegűnél háziorvos, szakorvos). Ha a szülői magatartás is szerepet játszik a probléma megoldásában, akkor jelzőrendszeri esetmegbeszélésen tudunk információt átadni egymásnak a családdal kapcsolatban, hogy a jelzőrendszeri tagok a saját szakterületükön több információ birtokában a lehető legjobb megoldást válasszák a segítés, beavatkozás során. Konzultálunk védőnővel, bölcsődeorvosunkkal, aki egyben sok bölcsődénkbe járó gyermek háziorvosa is.

A családi nevelés elsődleges tisztelete

A gyermek nevelése elsősorban a család joga és kötelessége.
A bölcsődénk kiegészítő szerepet vállalva segíti a gyermekek megfelelő fejlődését. A nevelést a család értékeinek, hagyományainak, szokásainak tiszteletben tartásával, de a hiányosságokat kompenzálva, korrigálva, a családi nevelést támogatva végzi. Pl. a szülő elkezdi a szobatisztaságra szoktatást, és mi bekapcsolódunk ebbe a folyamatba, a bölcsődében is teret adva a próbálkozásoknak.
Nagyon fontosnak tartjuk a családlátogatást, hiszen itt látjuk a család működését, ebből kiindulva tudjuk a gyermek nevelését a családi neveléssel összhangban végezni.
Fontosnak tartjuk a családdal való jó együttműködést, a sok információcserét.
A szülőkkel való találkozásra a családlátogatáson túl többféle lehetőséget biztosítunk, amikor megismerhetjük egymás nevelési elveit, és a jó gyakorlatok egyeztetésével törekszünk a gyermekek személyiségének megfelelő irányba való fejlesztésére. Bevonjuk őket bölcsődei rendezvényeinkbe, bármikor betekinthetnek a bölcsődei csoportok életébe, szülői értekezleteken tájékoztatást kapnak, szülőcsoportos beszélgetések alkalmával sok jó ötlettel gazdagodhatnak, amelyeket a kisgyermekük nevelésében tudnak alkalmazni, meghallgatjuk véleményüket, a szülők jogait védi az érdek-képviseleti fórum.

A kisgyermeki személyiség tiszteletének elve

A gyermeket kiszolgáltatott helyzete miatt különleges védelem illeti meg. A nevelés során a gyermeki személyiség teljes kibontakoztatására törekszünk (a személyes, szociális, kognitív területen egyaránt) az emberi, gyermeki jogok és az alapvető szabadságjogok tiszteletben tartásával.
Ezeket a jogokat tartalmazza a megállapodásunk, házirendünk, szakmai programunk, melyeket érvényesítünk szakmai munkánk során.

Az egyéni bánásmód során figyelembe vesszük etnikai, kulturális, vallási, nyelvi, nemi, fizikai, érzelmi, mentális képességbeli különbözőségeiket és ezeket elfogadjuk, elfogadtatjuk egymással szemben is, előítéletmentesen fogadjuk őket.

A kisgyermeknevelő személyiségének meghatározó szerepe

Tudatában vagyunk annak, hogy személyiségünk jellemzői nagymértékben hatnak az általunk gondozott kisgyermekekre. Mintaként szolgálunk számukra, ennek megfelelő viselkedési mód alapján segítjük szociális készségeik fejlesztését, pozitív, nyitott, érdeklődő életszemlélet kialakítását.
Ehhez szükséges a saját személyiségünk megismerése, fejlesztése, szakmai tudásunk gyarapítása. Személyiségfejlesztő tréningek, előadások, szakmai tanfolyamok, házi továbbképzések adnak erre módot.

A biztonság és a stabilitás megteremtése

A gyermekeket körülvevő személyek, környezet, napirend állandósága növeli az érzelmi biztonságot, alapul szolgál a térbeli, időbeli tájékozódáshoz, a felnőttekhez való viszonyuláshoz, a jó szokások kialakulásához.
Ezért bölcsődénkben működik a „saját" kisgyermeknevelői rendszer. A kisgyermeknek a bölcsődei beszoktatási időszaka alatt új környezetet, új személyeket kell megszoknia, ahol majd biztonságban szeretné érezni magát. Ezt segítjük azzal, hogy a gyermekek a bölcsődébe való bekerüléstől az óvodába való átkerülésig ugyanahhoz a kisgyermeknevelőhöz tartoznak, és ugyanabban a gyermekcsoportban, csoportszobában töltik az idejüket. Étkezéskor saját helyük van, mindig ugyanabban a sorrendben terítünk nekik. Ugyanebben a sorrendben visszük őket a fürdőszobai gondozásra. Alváskor is ugyanazon a helyen áll az ágyuk.
A napirend betartása által a gyermekek számára követhetővé válnak a nap során az egymás után következő események, történések. Az étkezések, gondozás, levegőzés, pihenés időpontja mindennap ugyanabban a sorrendben követik egymást.
Az ismétlődő események kiszámíthatóságot, stabilitást eredményeznek, ezzel növelik a gyermekek biztonságérzetét. Az érzelmi biztonság jelenti a fizikai és pszichikai erőszaktól való mentességet is.
A napirend negyedévente módosul, rugalmasan alkalmazkodva az időközbeni változásokhoz (gyermekek fejlettsége, életkora, évszak változása, csoportlétszám).

A fokozatosság megvalósítása

A kisgyermekek nem egyformán viszonyulnak a környezetükben, személyekben beállt változásokra. Új dolgokkal, helyzetekkel szemben is változó a magatartásuk. A változások hozzászoktatásában nagy szerepe van a fokozatosságnak.
A fokozatosság már a beszoktatás első pillanatától kezdve jelen van, mert a bölcsődében töltött időt csak fokozatosan növeljük, és a gondozási feladatokat is egyre növekvő mértékben vesszük át a szülőtől.
Új szokások kialakításánál apró lépésekben haladunk.
A világ megismertetése során egymásra épülnek és fokozatosan bővülnek az ismeretek.
A fiatalabb gyermekeket rövidebb ideig köti le egy-egy általuk vagy általunk végzett tevékenység. Ennek idejét növelhetjük életkoruk előrehaladtával, ha biztatjuk, elismerjük, érdeklődést mutatunk tevékenysége iránt.

Az egyéni bánásmód érvényesítése

A családlátogatás és a szülőkkel való beszélgetések során egyik célunk, hogy minél jobban megismerjük a kisgyermeket, és a bölcsődében eltöltött idő alatt egyéniségét figyelembe véve, egyéni igényét – bizonyos határok között – kielégítve neveljük. (Pl. behozhatja a kedvenc játékát; a szobatisztaságra szoktatás időszakában választhat, hogy bilit vagy vécét használ; ha nagyobb az alvásigénye, nem ébresztjük fel, és később uzsonnázik; ha szükséges, kitoljuk a beszoktatás időtartamát).
Minden lehetséges esetben ragaszkodunk a beszoktatáshoz, ekkor a kisgyermeknevelő láthatja a gyermek-anya közötti kapcsolatot, azt hogy az anya milyen egyéni igényeit veszi figyelembe a gyermekének.
Figyelembe vesszük a gyermekek életkori- és egyéni sajátosságait, fejlettségét, pillanatnyi fizikai és pszichés állapotát, hangulatát a nevelés, gondozás során.
A fejlődés ütemét az adott kisgyermekhez mérjük.
Kisgyermeknevelőink elfogadását érzi a gyermek akkor is, ha bizonyos területeken lassabban fejlődik, érik. Sajátos nevelési igényű gyermek esetében a viselkedése a megszokottól eltérő lehet, esetleg nehezebben is kezelhető, így a kisgyermeknevelő kezében lévő megoldás is nagyon személyre szabott lehet.
A településen élnek más etnikumhoz tartozó családok is. Elfogadjuk, és tiszteletben tartjuk a gyermekeik vallási, etnikai hovatartozását, a lehetőségek szerint segítjük az identitástudat kialakulását és fejlődését, segítjük a saját és más kultúra és hagyományok megismerését és tiszteletben tartását.

A gondozási helyzetek kiemelt jelentősége

A nevelés folyamatos tevékenység, megszakítás nélkül áthatja az egész napot, és ebben a következetességnek kell érvényesülnie. A bölcsőde egyik meghatározó tevékenysége a gondozás, ami a testi szükségletek kielégítését jelenti, és jelentősége miatt itt is érvényesülnie kell a helyes nevelői módszereknek. A fiziológiás szükségletek kielégítése teremti meg a magasabb rendű szükségletek kielégítésének feltételeit.
A technikai feltételek lehetővé teszik a gyermekek minél nagyobb önállóságra való törekvését. Pl. megfelelő magasságú vécéülőkék, mosdók, de a legkisebbek számára dobogó használata; elérhető magasságban a fésűk, fogmosó készlet; az étkezésnél megfelelő magasságú asztal és székek az önálló étkezéshez.
A napirendet úgy alakítjuk, hogy jusson elegendő idő az önálló próbálkozásra. A gondozás helyzeteiben is sokat beszélünk hozzájuk, beszélgetünk velük kíváncsiságukat kielégítve, bővítve ismereteiket, pozitív irányba terelve a személyes kapcsolatokat. Törekszünk a gondozás közben is a jó hangulat megteremtésére.

A gyermeki kompetenciakésztetés támogatása

A gyermekek kognitív, érzelmi és társas kompetenciáiknak fejlesztése a születés pillanatától kezdve fontos. Ezért a rendelkezésre álló játékeszközökkel, egyéb -általunk bemutatott dolgokkal- igyekszünk ismeretekhez, élményekhez juttatni őket. A közös tevékenységek során tapasztalatszerzési lehetőségeket biztosítunk, amelyben az ő cselekedtetésük, tevékenységük fontos szerephez jut. Erős motiváció számukra a mi visszajelzésünk, ezért sokszor dicsérjük őket, elismerő pillantásokkal nyugtázzuk helyes viselkedésüket, felidézzük korábbi sikeres próbálkozásait, amivel serkentjük további „építő" jellegű tevékenységekre.

A gondozás helyzeteiben is a pozitív hatást kiváltó nevelői módszerek alkalmazásával (elismerés, dicséret, biztatás) késztetjük, ösztönözzük az önálló próbálkozásokra, új felfedezésekre, igényükhöz igazodva segítünk.
Elegendő időt hagyunk a próbálkozásokra.
A gyermekeket meghallgatjuk, véleményüket figyelembe vesszük, a kompetenciájuknak megfelelő mértékű döntési lehetőséget biztosítunk nekik.

Az egységes nevelő hatások elve

Ahhoz, hogy a gyermekek a kiszámíthatóság légkörében és egységes elvárások között nevelkedjenek a bölcsődében, a kisgyermeknevelők mindig megbeszélik, hogy milyen szabályok betartását várják el a gyerekektől. Ezeket a szabályokat a bölcsődei dajkánk is ismeri, mert szükség esetén a gyermekek felügyeletében részt vesz. Tájékoztatjuk egymást a családlátogatáson tapasztaltakról. Folyamatosan konzultálunk egymással a gyermekekről, hogy életkoruk és egyéniségük alapján milyen elvárásoknak, kéréseknek tudnak megfelelni, hol tartanak az egyes fejlődési területen. Megbeszéljük naponta, ill. a csoportmegbeszélések során, hogy kinek milyen egyéni bánásmódra van szüksége, mely leginkább segíti a fejlődését.

HITVALLÁSUNK:
A gyermek egyedi, mással nem helyettesíthető individuum és szociális lény egyszerre; - az első három év az első kötődések, a korai szocializáció időszaka, melynek döntő jelentősége van a későbbi személyiség fejlődésében. Ebben az életszakaszban a kisgyermek testileg-lelkileg erősen függ a felnőttektől. A bölcsődei munkánk, nevelésünk éppen ezért gyermekközpontú, a gyermeki személyiség egészséges fejlődésére és kibontakoztatására törekszik, mely segíti a társadalomba való beilleszkedését.
A gyermek a társadalom fejlődésének záloga. Az, hogy milyen lesz a jövő társadalma, azokon múlik, akik a gyermekek nevelésével foglalkoznak. Ezek közül a legfontosabb és legmeghatározóbb szerepe az anyának van. A közösségben (mint intézményben) való nevelődés első színtere a bölcsőde, amely kiegészítő, támogató, kompenzáló, segítő szerepet vállal a családi nevelés mellett.
A kisgyermeknevelők meleg, szeretetteljes odafordulással, a gyermek életkori és egyéni sajátosságait, fejlettségét figyelembe véve segítik a rájuk bízott gyermekek fejlődését.

III./A/1. A HELYI SZAKMAI PROGRAM, MINT DOKUMENTUM

A Helyi Szakmai Program alapján valósulnak meg a gyakorlatban a nevelés-gondozás feladatai, útmutató a kisgyermeknevelők számára, továbbá a szülők számára bemutatja a bölcsődét, és az ott folyó szakmai munkát.
Kiemelt feladatként a gyermekek környezeti nevelését választottuk.

A helyi szakmai program megismertet:
- a bölcsőde legfontosabb adataival,
- a szolgáltatást igénybe vevő családok körével, helyzetével,
- a bölcsődei gondozás-nevelés céljával, alapelveivel, általános, kiemelt, sajátos, fejlesztési feladataival, személyi és tárgyi feltételeivel,
- főbb helyzeteivel, a bölcsődei élet szervezésének elveivel és gyakorlatával, a bölcsődében tartandó ünnepekkel és rendezvényekkel,

218

- a családdal való együttműködés módjaival, a bölcsőde intézményen belüli és kívüli kapcsolatrendszerével,
- az ellátás igénybevételének módjával, a szolgáltatásainkról szóló helyi tájékoztatás módjával, formáival,
- az ellátást kérő szülők és kisgyermekek jogainak védelmével kapcsolatos szabályokkal, dolgozók jogait érvényesítendő szabályokkal
- a szolgáltatást végzők szakmai felkészültségének biztosításával
- a Helyi Szakmai Program működésének, beválásának ellenőrzési rendszerével.

A Program elkészítésénél figyelembe vettük:
A bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramját,
„A bölcsődei nevelés-gondozás szakmai szabályai" c. módszertani levelet (Szociálpolitikai és Munkaügyi Intézet Bp. 2009),
újabb kiadását (Szociális füzetek sorozat részeként): A bölcsődei nevelés-gondozás szakmai szabályai (Bp. 2012.) c. dokumentumot.

A szakmai munka gyakorlati megvalósítását a következő módszertani levelekre, dokumentumokra alapozzuk:

- Módszertani levél a bölcsődei adaptációról
- Szülővel történő fokozatos bölcsődei beszoktatás c. módszertani levél
- A beszoktatás módszertana - Szocializálódás a családból a bölcsődébe
- Útmutató a családlátogatáshoz c. módszertani levél
- Folyamatos napirend a bölcsődében c. módszertani levél
- Játék a bölcsődében – módszertani levél
- Csecsemő és kisgyermek élelmezése a bölcsődében
- A bölcsődei és mini bölcsődei ellátás szabályai és feltételei
- Gyermekek napközbeni ellátásához illeszkedő standard

III./A/2. A BÖLCSŐDE BEMUTATÁSA

A DAOP pályázat keretein belül 2014-ben megépült a 2 csoportos bölcsőde, 22 férőhellyel, mely 2024-ig kiszolgálta a helyben lakó családok és esetlegesen a környező településen élő családok igényeit a kisgyermekek ellátásában. A 2 csoportban megvalósulhat a korosztályonként való nevelés, ahol a csoporton belül a gyermekek életkora nem nagymértékben különbözik. A homogén életkorú csoportban könnyebb a nevelési célokat megvalósítani. Viszont a növekvő kisgyermekes családok-, és beiratkozottak száma igényelte a bölcsődei férőhely bővítést 24 főre.

Személyi feltételek:

Csigabiga Óvoda és Bölcsőde főigazgatója:	1 fő
A bölcsőde vezetője - kisgyermeknevelő	1 fő
Kisgyermeknevelők:	4 fő
Bölcsődei dajka:	1 fő
Bölcsődeorvos:	1 fő

Tárgyi feltételek:

A bölcsőde a nagyközség főutcáján helyezkedik el, közvetlenül mellette buszmegálló is van, ezért a külterületről érkezőknek is egyszerű a megközelítése.

Akadálymentesített az épület. A bejárat és a földszinti helyiségek kiképzése lehetővé teszi a mozgáskorlátozottak számára is a megközelítést.

A bölcsőde egy nevelési egységből és az azt kiszolgáló helyiségekből áll.
A bölcsőde két – 45 m²-es, egymásba is nyíló - játszószobával rendelkezik, és ezekhez kapcsolódik a fürdőszoba, amelyben 2 vécé, 3 mosdó gyermekmagasságban, 1 mosdó felnőtteknek, bilikiöntő, zuhanytálca, fürdőkád, törülköző-, fésű-, fogmosó pohártartók találhatók.
A fürdőszobához kapcsolódik az átadó. Az átadóban minden gyermeknek jellel ellátott, zárható szekrénye van, és 2 gördülő fogas a 2 csoport számára. A szülők számára faliújság, megtekinthetők itt is a gyermekek munkája, újságok, könyvek olvasásra.
A földszinti közlekedőből (ahol szintén van egy nagyméretű faliújság) nyílik a tálaló(melegítő)konyha; a konyhából, a tejkonyha, a fehér mosogató, szállítóedény mosó, gyümölcsraktár, ételmaradék tároló.
A közlekedőből nyíló további helyiségek: babakocsi tároló; sószoba; fejlesztő szoba kis asztallal, székekkel, polcos szekrénnyel; bölcsődevezetői iroda, mely orvosi szoba volt zárható gyógyszerszekrénnyel, benne a bölcsődeorvos által javasolt szerekkel, kisgyermeknevelői szoba és teakonyha konyhaszekrénnyel asztallal, székekkel, ahol tudnak ebédelni és pihenni a kisgyermeknevelők, polcos takarítószer raktár, női vécé és mosdó, akadálymentesített vécé.
Az emeleti részen található vezetői szoba; mosó-és vasalóhelyiség (benne mosó- és szárítógép, varrógép, vasalódeszka, szekrények a textíliák tárolására, szárítóállványok); szennyesruha tároló; zárható irattár; tároló (játékok, egyéb dolgok tárolására alkalmas nagyméretű szekrényekkel); raktárhelyiségben házi könyvtár, öltöző, melyben minden dolgozónak saját, kulccsal zárható szekrénye van; zuhanyzó; női vécé és mosdó.
A gyermekbútorok a csoportszobákban természetes anyagból, fából készültek, éleik lekerekítettek. Méretük igazodik a gyermekek életkorához. A kisebb méretű bútorok térelválasztóként is funkcionálnak, így játszósarkokat tudtunk kialakítani, pihenésre alkalmas kuckót 2 helyen.
A bútorok nyitott polcain elhelyezkedő játékok a gyermekek számára elérhető magasságban találhatók, önállóan választhatnak közülük. (pl. autók, építőjátékok, logikai játékok, kirakók, könyvek, bábok, szerepjátékok eszközei, babakonyhai játékok.
A polcok mellett van hely a nagymozgást segítő játékok számára is. Biztonságosak, megfelelnek a gyermekek életkorának, esztétikusak, nem balesetveszélyesek, segítik mozgásfejlődésüket, fejlesztő hatásúak.
A székek és az asztalok mérete lehetővé teszi a gyermekek önálló étkezését és megfelelő testtartásban való ülését. Az alkotó tevékenységekhez is alkalmasak.
Az asztalok körül firkatábla, filctábla, krétatábla és a finommotorikát fejlesztő játékok.
A délutáni pihentető alvást korosztályukhoz méretezett, légáteresztő, jól tisztítható és fertőtleníthető, könnyen mozgatható, biztonságos, alacsony ágyak szolgálják. Csecsemők számára állítható magasságú rácsos kiságy biztosított. Amennyiben szükséges, elkerített szobasarok vagy járóka szolgálja a legkisebb gyermekek biztonságos játéklehetőségét.
Az épületet terasz köti össze az udvarral. A csoportszobák közvetlenül nyílnak a teraszra.
A teraszon tudnak levegőzni a gyermekek, ha az időjárás miatt nem tudnak az udvaron játszani. A terasz tetejének egy része árnyékol, a külső része pedig átengedi a napfényt.
Itt is biztosítjuk nekik a változatos játékeszközöket: motorok, építőjátékok, mesekönyvek, babák, alkotótevékenységek eszközei.
A bölcsőde az óvodától elkerített udvarrésszel rendelkezik.
Az udvaron találhatók nagymozgást, egyensúlyozást segítő játékok (mászóka, libikókák, csúszdák), homokozók, fából készült házikó, favonat, pihenésre, alkotótevékenységhez,

étkezéshez is alkalmas műanyag piknikasztalok, motorozáshoz alkalmas betonút. Az udvar nagy része fűvel borított.
A lombos fa és a homokozó feletti napernyők árnyékot adnak, és lehetővé teszik, hogy a gyermekek szinte az egész napjukat a szabad levegőn tölthessék, ha arra alkalmas az időjárás.
Nyáron vízpermetező is segíti a jókedvű játékot, kültéri járóka szolgálja a legkisebbek biztonságát.
A meglévő személyi és tárgyi feltételek lehetővé teszik az alapellátáson túli szolgáltatások biztosítását is.

III./A/3. A BÖLCSŐDEI NEVELÉS-GONDOZÁS FELADATAI

A kisgyermekek testi és pszichés szükségleteinek kielégítése, az optimális fejlődés elősegítése. A hátrányos helyzetű gyermekek esetében a hátrányok és azok következményeinek az enyhítése. A sajátos nevelési igényű gyermekek és a korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermekek esetében a habilitáció és rehabilitáció segítése a nevelés-gondozás során.

A feladatok részterületei az egészségvédelem, az egészséges életmód megalapozása; az érzelmi fejlődés és a szocializáció segítése, a megismerő folyamatok fejlődésének segítése.

A kisgyermekek fejlődése érdekében szoros együttműködésre törekszünk a családokkal, kompetenciánkhoz mérten támogatjuk a családokat, törekszünk minél több alkalmat keresni a kapcsolatteremtésre ebből a célból.

AZ INTÉZMÉNY SAJÁTOS FELADATAI

A kisgyermeknevelők törekednek a szülőkkel való jó kapcsolat, együttműködés kialakítására, hogy a szülők bizalommal fordulhassanak hozzájuk a problémáikkal, nevelési gondjaikkal. Ha a kisgyermeknevelő problémákat észlel a családban, ami kihat a gyermekre, igyekszik segítséget nyújtani. Ha a **gyermekvédelem** körébe tartozó problémát talál, jelzi a bölcsődevezetőnek, óvodaigazgatónak, aki kapcsolatba lép a gyermekjóléti szolgálattal, védőnővel, háziorvossal.
A **hátrányos helyzetű gyermekeket** kiemelt figyelemmel kezeljük. Próbáljuk pótolni az otthoni anyagi helyzetből vagy helytelen nevelésből eredő hiányosságokat. Anyagi nehézségek esetén felajánlások lehetőségére hívjuk fel a többi szülő figyelmét.
A **sajátos nevelési igényű gyermekek, valamint a korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermek** nevelése még több türelmet, odafigyelést igényel a kisgyermeknevelők részéről, és a szülőkkel való kapcsolatban nagyobb tapintatot.

A bölcsődénkben **tanulók**at, főiskolai hallgatókat is fogadunk, ha monitorozó, egyéni gyakorlatukat töltik.

Gyermekükre való felügyelet biztosításával segítjük a szülőket alkalmi teendőik, feladataik elvégzésének idejére **időszakos gyermekfelügyelet** keretében. A csoportban időszakosan megjelenő gyermekek és az állandóan jelenlévő gyermekek közötti kapcsolatok alakítása nagy rugalmasságot kíván a kisgyermeknevelőktől.

A bölcsőde feladatai között fontos az egészségvédelem. Mivel a bölcsődébe kerülő korosztály nagyon fogékony a fertőzésekre, a betegséget megelőző módja a

sószobában való rendszeres benn tartózkodás. Téli időszakban heti 2 alkalommal 30 percet tölthetnek játékkal ebben az egészséges klímájú helyiségben.

III./B/1. EGYÜTTMŰKÖDÉS MÓDJA AZ INTÉZMÉNYEN BELÜL

Dolgozók közötti együttműködés módjai

A dolgozók közötti megfelelő kommunikációáramlást **napi megbeszélések, értekezletek, csoportmegbeszélések** havonta kétszer ill. a felmerülő kérdések esetén segítik.
A két csoport kisgyermeknevelői **folyamatosan egyeztetnek** az ellátandó feladatokkal kapcsolatosan, és különösen akkor, amikor helyettesítésre kerül a sor.
Személyiségük különbözőségei ellenére fontos számukra, hogy **nevelési gyakorlatukat egymáshoz közelítsék**. Fontosnak tartják, hogy a gyermekeket egységes nevelői hatások érjék. Egyeztetnek, hogy ugyanazon szabályok betartását kérjék a gyermekektől.
Nevelési probléma felmerülésekor **esetmegbeszélést** tartanak.
Az óvodai és bölcsődei dolgozók munkáját, egymással való együttműködését, megismerését segítik a **közös munkaértekezletek, közös rendezvények** megszervezése.
A **munka- és tűzvédelmi oktatáson, HACCP oktatáson** is közösen vesznek részt az intézmény dolgozói.
A bölcsődevezető **tájékoztatást nyújt** rendszeresen a szakmai munkáról a főigazgatónak.

Bölcsőde – óvoda kapcsolat erősítése

A bölcsődés gyermekek nagy része abban a kedvező helyzetben van, hogy nem teljesen ismeretlen helyen kezdi az óvodát, hiszen az **óvoda közelsége** könnyen megteremti a lehetőséget az ismerkedésre.
Lehetőséget adunk a szülőknek és gyermekeknek, hogy a **leendő óvodapedagógusokkal** már bölcsődébe való járás időszaka alatt **találkozhassanak** akár rendezvényeken (bábelőadás, gyermeknap, közös játszódélelőtt, családokkal közös rendezvény, szülőcsoportos beszélgetés, szülői értekezlet), akár a hétköznapok során.
Információt gyűjtünk kölcsönösen egymás munkájáról, hogy hasonló elvárásokat támasszunk a gyermekekkel szemben a bölcsődéből az óvodába való átmenet idején, megkönnyítve annak lelki terheit.
Részt veszünk olyan óvodai rendezvényeken, amelyek szórakoztatóak a bölcsődés korú gyermekeknek is. Néphagyományokat felelevenítő jeles napi ünnepségeken, táncházban, bábelőadásokon, zenés előadásokon, gyermeknapon, különböző tematikájú játszódélelőttökön, családi játszódélutánokon.
Ünnepek alkalmával meglátogatják egymást az óvodai és bölcsődei csoportok.
Az intézményben található egyes **fejlesztőeszközök használata közösen** történik, szükség szerint. Az óvodai tornaszoba, az ovis focipálya, a mezítlábas ösvény a bölcsődések számára is további mozgási lehetőségeket ad.
Alkalmat keresünk arra, hogy a volt bölcsődések visszalátogassanak hozzánk.
A leendő **óvodapedagógusokat meghívjuk** a bölcsődei nevelési év vége felé, hogy **tájékoztatást nyújtsanak** az óvodába készülő gyermekek szülei részére, eloszlatva a kétségeket, és oldják az intézményváltással kapcsolatos esetleges szorongásaikat.
A bölcsődei szakmai program megismertetése az óvodapedagógusokkal, kiindulási alap lehet az óvodában majdan folyó munkához.

A kompetencia alapú nevelés a meglévő képességekre, készségekre építve fejleszti a kisgyermek teljes személyiségét.
Az **óvodai pedagógiai program** bölcsődére alkalmazható részei a gyakorlatban megvalósíthatók, az egységes nevelői hatások elve megvalósulása érdekében.

III./B/2. EGYÜTTMŰKÖDÉS A SZÜLŐVEL

Együttműködésre biztatjuk a szülőket az első szülői értekezleten, amelyet augusztus közepén tartunk. A családlátogatáson információt gyűjtünk, de a bölcsődével kapcsolatos ismereteket mi is megosztjuk, hogy még nagyobb bizalommal forduljanak hozzánk.
A beszoktatáson láthatják, hogy olyan figyelemmel, érdeklődéssel és empátiával fordulunk a kisgyermekük felé, amely jó kapcsolatra serkentik velünk szemben is.
A napi találkozások alkalmával érkezéskor kérdéseinkkel segítjük, hogy elmeséljék röviden, hogy mik történtek a gyermekükkel. Délután a kisgyermek főként pozitív tulajdonságait kiemelve osztjuk meg a nap folyamán végzett tevékenységeit.
A közös élmények segítik az emberek közötti kapcsolatok szorosabbra fűzését, ezért az ünnepek alkalmával a szülőket is meghívjuk bölcsődei rendezvényeinkre. Ilyen alkalmak pl. a karácsony, farsang, anyák napja. Egy-egy téma vagy jeles nap köré épülő családi napokon is várjuk a szülőket.
Szülőcsoportos beszélgetéseken (évi 4 alkalom) még bizalmasabb információkat osztunk meg egymással, ebben a kölcsönösség a jellemző.
Az év során is tartunk szülői értekezletet, ahol tájékoztatást kapnak az elmúlt időszakkal kapcsolatos tapasztalatainkról, és a nevelési év további eseményeiről.
Segítségüket kérjük egy-egy rendezvény lebonyolításában.
Érdek-képviseleti fórum tagja a 2 csoportból egy-egy szülő, évi 1 alkalommal részt vesznek a fórum ülésén, ill. ha panasz érkezik, minden alkalommal.

III./B/3. EGYÜTTMŰKÖDÉS MÓDJA MÁS INTÉZMÉNYEKKEL

- A **fenntartóval, jegyzővel** rendszeresen, ill. szükség szerint megbeszéléseket tartunk, tájékoztatást nyújt, beszámol az intézményegység vezetője a működésről.
- Kapcsolatot tartunk a Csongrád-Csanád Vármegyei Kormányhivatal Hatósági Főosztály **Szociális és Gyámügyi Osztályával.**
- Módszertani, szakmai kérdésekben segítséget a **Magyar Bölcsődék Egyesülete**, ill. a Szeged Bölcsődei és Gyermekjóléti Központja intézmény **szakértője** ad.
- A gyermekek TAJ alapú nyilvántartásával kapcsolatos kérdésekben az **Országos Nyugdíjbiztosítási Főigazgatóság** munkatársai szolgálnak információval.
- A **védőnő** rendszeresen látogatja a bölcsődét.
- A gyermekvédelem körébe tartozó ügyek esetében konzultálunk, esetmegbeszélésen veszünk részt a **gyermekjóléti szolgálat** munkatársával, a családsegítővel, ill. a többi jelzőrendszeri taggal.
- A sajátos nevelési igényű gyermek, valamint a korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermek esetében a Csongrád-Csanád Vármegyei **Pedagógiai Szakszolgálattal** vesszük fel a kapcsolatot, ill. együttműködünk velük.
- Csongrád-Csanád Vármegyei Kormányhivatal **népegészségügyi osztályával** is kapcsolatban állunk.
- Szakmaközi megbeszélésen mód van tapasztalatcserére a helyi iskola gyermekvédelmi felelősével, a körzeti megbízott rendőrrel, a községben működő háziorvossal, védőnővel, családgondozóval, a mórahalmi gyámhivatal munkatársával, esetmenedzserével.

3/A

- Segíti a szakmai munkánk fejlődését, hogy a homokháti **kistérség bölcsődéivel** tudásunkat, tapasztalatainkat megosztjuk, jó gyakorlatokat ismertetünk meg egymással. A kistérségi bölcsődék a már meglévő Óvodák Kistérségi Egyesületéhez csatlakoztak, amely révén új szervezet jött létre BOKE néven, mely segíti a kisgyermeknevelők szakmai munkáját, továbbképzéseket szervez, közös rendezvényeken várják a szakmai dolgozókat, ill. a családok részére szervez játszódélutánokat.
A szegedi egyesített bölcsődék **szaktanácsadója** is segít szakmai kérdések megválaszolásában, ill. szakmai látogatásra, jó gyakorlat megtekintésére biztosít lehetőséget.

IV. A NEVELÉS-GONDOZÁS FELADATAINAK MEGVALÓSULÁSÁNAK MÓDJA

IV./1. A CSALÁDOK TÁMOGATÁSÁNAK MÓDSZEREI, A SZÜLŐI KOMPETENCIA FEJLESZTÉSE,

A bölcsődei nevelésünk során törekszünk mi kisgyermeknevelők is egymással egyeztetve egységes elvárások alapján foglalkozni a gyermekekkel. Ha az otthoni és a bölcsődei jó nevelési módszerek közelítenek egymáshoz, a kisgyermekek könnyebben elfogadják, amit érdekükben teszünk vagy kérünk. Ehhez bizalmas, egyenrangú, együttműködő kapcsolatra van szükség a szülőkkel, ezért minél több alkalmat megragadunk a személyes találkozásra. A közös, szülőkkel együtt megvalósuló programok is közelebb hozzák a feleket egymáshoz. Ha bizalmas viszonyt építünk ki velük, bátrabban elmondják problémáikat, és tudunk tanácsot, útmutatást adni nekik a megoldáshoz, (pl. egyéni beszélgetések során). Pozitív, érdeklődő, nyitott magatartásunkkal, kérdéseinkkel segítjük őket, hogy bátran elmondhassák problémáikat, kérdezzenek minket.
A szülőcsoportos beszélgetéseken, szakemberek előadásain elhangzottak lelki megerősítést adnak, vagy ötletet nevelési helyzetek megoldásához. A szülők önbizalmát erősítik, vagy iránymutatást adnak, ha egy helyzeten éppen változtatniuk kellene.

IV./2. EGÉSZSÉGVÉDELEM, AZ EGÉSZSÉGES ÉLETMÓD MEGALAPOZÁSA

Az egészséges fizikai (és lelki) fejlődés feltételei: a megfelelő táplálkozás, elegendő mozgás, szabad levegőn való tartózkodás és pihenés.

A gyermekeknek napi négy **étkezés** biztosított. Az ételt az önkormányzat konyháján készítik, onnan szállítják a bölcsődébe, ahol melegítő konyhával rendelkezünk. Minden étkezésre kapnak zöldséget és/vagy gyümölcsöt. Célunk, hogy a gyermekek jó étvággyal, örömmel, koruknak, fejlettségüknek megfelelő módon fogyasszák el az ételt, a kultúrhigiénés szabályokat is megismertetve velük.

A csoportszobában is vannak **nagymozgás**t segítő játékok. Szivacsból, műanyagból készült nagyméretű építőjáték, csúszdák, ugráló labdák, kismotorok, alagút, hintalovak, egyensúlyozást segítő eszközök.
A kisgyermeknevelők által **kezdeményezett játékos tornák** is a mozgásigény kielégítését szolgálják, és javítják a kondíciós, koordinációs képességeket, egyensúlyérzéket, és egyben tartásjavítók. Lúdtalp kialakulásának megelőzése céljából

speciális lábtornát is beiktatunk, mert a szűrések tapasztalata az, hogy sok gyermeknél nem megfelelően alakul a lábboltozat.
Az udvar a szabad játék helye. Kialakításának fő szempontja a biztonságosság.
A napirend kialakításának egyik fő szempontja az egész napi játéklehetőség mellett a minél több időt a **szabad levegőn** való eltöltésének megvalósítása. Ezért, amikor az időjárás lehetővé teszi, a gondozás az udvarról történik. Tavasszal és ősszel a tízóraizásra, nyáron a reggelizésre is kint kerül sor.
Biztosítjuk, hogy a déli **alvásra** elegendő idő jusson. Kisebb életkorú gyermekek esetében még szükséges lehet a napi kétszeri alvás. Aki már nem alszik, annak a csendes játék lehetőségét biztosítjuk.
Bújósarkokat alakítottunk ki, ha napközben szeretnének egy kicsit **pihenni.**
A bölcsőde egyik helyisége fejlesztőszobaként funkcionál, itt speciális szakemberek, pl. gyógypedagógus **mozgásfejlesztést** tud biztosítani egyéni foglalkozás keretében a sajátos nevelési igényű, korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermek vagy egyéb fejlődési lemaradással küzdő gyermek esetében. Ezen túl az óvodai tornaszoba is jól használható erre a feladatra.

Az egészségvédelem egyik feladata a prevenció. Ezért a **szájápolás** a napi feladatok körébe tartozik.
Reggel a gyerekek **kézmosás** után jönnek be a csoportszobába. Kezet mosnak vécéhasználat után, alkotó tevékenységek után, udvarról való bejövet után, ill. szükség szerint. Kézmosáskor kérjük, hogy **arcukat** is mossák meg.
A **fésülködés** is be van iktatva a testápolás körébe. Nagyméretű tükör előtt próbálkozhatnak ők is önállóan.
A prevenció sajátos módja a **sószoba** alkalmazása, melyet a gyermekek rendszeresen igénybe vehetnek a téli időszakban.
A bölcsődét **bölcsődeorvos** látogatja havi 8 órában. Az egészséges gyermekek érdekében javasolja a betegségre gyanús gyermek otthonmaradását és gyógyítását.
Tanácsokat kérhetnek tőle **a szülők**, elősegítve a betegségek **megelőzését.** Szülőcsoportos beszélgetéseken, előadáson is mód nyílik a doktornővel való konzultációra.
Járványveszély esetén további, még szigorúbb higiéniai előírásokat tartunk be, tartatunk be az ellátást igénybe vevőkkel.

IV./3. GYERMEK-ELSŐSEGÉLYNYÚJTÁS ESETÉN ALKALMAZOTT ELJÁRÁS

A bölcsődében előforduló balesetek, rosszullétek, (pl. allergiás reakció, epilepsziás roham) esetén a lehető leggyorsabban kell szakszerű ellátást kapnia a kisgyermeknek. Ennek biztosítására egy eljárásrendet dolgoztunk ki, melyet minden dolgozó ismer, és szükség esetén haladéktalanul alkalmaz. A dolgozók közül egy kisgyermeknevelő elvégzett egy elsősegélynyújtó tanfolyamot, és az ott szerzett ismereteit megosztotta a többi dolgozóval. A fenntartó gondoskodik, hogy dolgozóink rendszeresen részt vegyenek munkavédelmi, balesetvédelmi, elsősegélynyújtó tanfolyamon. A szakszerű ellátás mellett kötelességünk mentő, szülő értesítése, ill. a főigazgató tájékoztatása, súlyosabb esetben a fenntartó értesítése, a körülmény dokumentálása, megfelelő tárgyi- és személyi feltételek biztosítása megelőzés céljából, ill. preventív intézkedések, megtörtént baleset esetén annak kivizsgálása.

IV./4. AZ ÉRZELMI ÉS TÁRSAS KOMPETENCIÁK FEJLESZTÉSE

Feltétele a kisgyermeknevelő és a gyermek közötti szeretetteljes, érzelmi biztonságot nyújtó kapcsolat.
Kialakításának első állomása a családlátogatás.
Következő állomás a beszoktatás, amikor is **kiemelt figyelmet** érdemel a kisgyermek. Célunk ebben az időszakban az **adaptációs nehézségek minimálisra csökkentése**. Ezt úgy érhetjük el, hogy mivel családlátogatáson találkoztunk, nem vagyunk idegenek sem a szülő, sem a kisgyermek számára. Elmondjuk, hogy milyen szokások vannak a bölcsődénkben, és kérjük a szülőt, hogy amennyiben lehet közelítsen hozzánk ebben, ill. mi is alkalmazkodunk a gyermek bizonyos egyéni szokásaihoz. Az egyéni **szükségletek kielégítésével** az én-tudat egészséges fejlődését segítjük elő. Az első napokban, amíg az anya végig jelen van a gyermekével, megfigyeljük, hogyan végzi a gondozási műveleteket, majd fokozatosan átvesszük tőle az ő jelenlétében.
A kisgyermek tevékenységeit az érzelem határozza meg, a hangulata befolyásolja cselekedeteit. A bölcsődében törekszünk a **pozitív érzelmek túlsúlyának**, derűs légkör kialakítására. Jó kedvre derítik, és pozitív érzelmi töltést adnak az **ölben ülős játékok**. Minél kisebb egy gyermek, annál többször van szüksége ilyen közös játékra.
A különböző művészeti ágak az érzelmeken keresztül hatnak, ezért a nevelésben nagy segítséget nyújtanak.
Az érzelmek gazdagítására segítségül hívjuk a **meséket,** képeskönyvet nézegetve vagy bábozás formájában is.
Az egymással való kapcsolatteremtés egyik eszköze a beszéd. Ezért a **beszédkészség fejlesztése** fontos a társas kapcsolatok alakulása szempontjából pl. a mondókák, énekek, versek, mesék közvetítésével, ingerekben gazdag, tiszta nyelvi környezet biztosításával, különös tekintettel a sajátos nevelési igényű, korai fejlesztésre és gondozásra jogosult, továbbá a hátrányos helyzetű gyermekekre.
A gyermekek utánzási kedvére alapozva megfelelő **viselkedési mintát** nyújtunk.
Önbizalmukat erősítjük a **sok dicsérettel, biztatással, helyeslésünk** kimutatásával.
Segítjük a társas kapcsolatok alakulását, az együttélés szabályainak elfogadását, a másik iránti nyitottság, figyelmesség, önzetlenség, segítőkészség, empátia és tolerancia fejlődését. Alkalmat teremtünk a társak együtt játszására, közös élmények szerzésére, melynek során az önérvényesítés és a tolerancia egyensúlyának megtalálását gyakorolhatják.
A **konfliktushelyzetek helyes megoldásával** nagyban segítjük a megfelelő kapcsolatok kialakítását. Fontos, hogy egy konfliktushelyzetből senki ne kerüljön ki vesztesként, a kompromisszumos megoldásra törekszünk.

IV./5. A MEGISMERÉSI FOLYAMATOK FEJLŐDÉSÉNEK SEGÍTÉSE

Az ismeretszerzés folyamatos, színterei a **természetes élethelyzetek**: a gondozás, a játék, a felnőttel való együttes tevékenység és a kommunikáció.
Formái: utánzás, spontán játékos tapasztalatszerzés, kisgyermeknevelő-gyermek interakcióra épülő ismeretszerzés, szokás kialakítása.
A kisgyermeknevelői **tevékenységkezdeményezések,** a **gondozás közbeni** folyamatos kommunikáció, kérdésekre adott válaszok, **figyelemfelkeltés**ük különböző természeti jelenségek iránt, azok lehetőség szerinti **bemutatás**a, énekek, mondókák ismétlése, képeskönyvek nézegetése, mesék, vizuális tevékenységek, házilag készített játékok, készségfejlesztő játékok mind az ismeretszerzést szolgálják.
Sokszor képeskönyvet nézegetve mesélünk, összekapcsolva számukra a vizuális és auditív ingert, ami által még jobban megértik, és jobban emlékeznek az elhangzottakra.

Ha **aktívan** vehetnek részt a különböző tevékenységekben (játékos felfedezés, cselekvéses tanulás) sokkal jobban elmélyülnek ismereteik, érdeklődőbbek lesznek. Megfelelő környezetet alakítunk ki és ismeretet nyújtunk, segítjük a tájékozódást, a tapasztalatok, élmények feldolgozását, viselkedési és helyzetmegoldási mintákat nyújtunk. Támogatjuk az önálló próbálkozásaikat, segítjük az önálló választás és a döntési képesség kialakulását ösztönző, bátorító magatartásunkkal.

IV/6. Helyi kiemelt feladat:

Környezeti nevelés az érzelmi, értelmi, szociális fejlődés szolgálatában

A minket körülvevő környezeti változások felhívják a figyelmet a környezet védelmére, amelyet a kisgyermekekben is tudatosítani kell. Ennek első lépcsője, hogy mi magunk is odafigyelünk, és környezettudatosak vagyunk, majd ezt a mintát közvetítve a gyermekek is elsajátítják ezt a viselkedésmódot.
Ebben az életkorban zajlik a világ felfedezése számukra, ehhez a tevékenységhez kell biztosítanunk nekünk is a lehetőségeket. A tapasztalatszerzésre alkalmakat adunk, és mindezt a szülőkkel együtt megbeszélve, összhangban tesszük. Esetleg őket is bevonjuk abba, ötletet adunk ahhoz, hogy szemléltetéshez ők maguk is a gyermekekkel együtt tegyenek felfedezéseket. Az élő környezet és az ember alkotta mesterséges környezet dolgaival megismertetjük őket. Minden héten a világ egy újabb szeletével ismertetjük meg őket. Miután szemléltettük ezeket a dolgokat, lehetőséget adunk a minél több érzékszerv bevonásával lehetséges tapasztalatszerzéshez.
Ahhoz hogy pozitív érzelmi viszonyt alakítsunk ki a környezetükkel, segítenek a különböző érzelmi viszonyulást felszínre hozó irodalmi alkotások, amelyekkel mindennap találkoznak általunk. Miközben az értékes népi és irodalmi művekkel megismertetjük a gyerekeket, közben észrevétlenül bővül a passzív, ill. aktív szókincsük is.
Az énekek és mondókák is ezt a pozitív érzelmi viszonyulást hivatottak segíteni. A mozgásos tevékenységek során az adott környezeti téma elemeit „használjuk fel", akár dramatizáljuk a környezeti témába illő történetet.
Gondolkodási műveletekre késztetjük a gyermekeket kísérletek bemutatásával. Megtanulnak egy folyamatot követni, következményeket levonni, részleteket összerakni.
A bölcsődeudvarhoz tartozik egy kis kertes rész. Ezt a gyermekekkel együtt megműveljük, növények elültetésével, locsolásával, gondozásával tevékeny részt vállalhatnak benne. Az Zöld Ovi kertje is alkalmat ad tevékenységre, ismeretszerzésre.

IV/7. A BÖLCSŐDEI NEVELÉS-GONDOZÁS FŐBB HELYZETEI

Gondozás

A gondozás során a kisgyermeknevelő és a gyermek között bensőséges interakciós helyzet alakul ki, amelynek célja a testi szükségletek kielégítése. Fő szempont, hogy biztosítsuk a gyermekek minél nagyobb fokú önállóságát, aktivitását. Ezért biztosítjuk az időt a próbálkozásra, együttműködésre kérjük őket, csak szükséges esetben (ha kéri) nyújtunk segítséget, ill. és addig a pontig, ahonnan már egyedül is boldogul. Próbálkozásait figyelemmel kísérjük, biztatjuk, támogatjuk, sikereit megerősítéssel, dicsérettel jutalmazzuk.
A szobatisztaságra szoktatásba akkor kapcsolódunk be, ha a szülő már otthon elkezdte ennek a folyamatát. Felajánljuk a bilire vagy vécére ülés lehetőségét a gyermek számára, biztatjuk, de sikertelen próbálkozás esetén nem marasztaljuk el.

Sajátos nevelési igényű gyermeknek speciálisabb segítségnyújtásra, több időre, több biztatásra lehet szüksége az önálló próbálkozásnál, ezt figyelembe vesszük.

Játék

A kisgyermek életének legfontosabb tevékenysége, a gyermek testi, lelki, érzelmi, értelmi, szociális fejlődését döntő módon meghatározza. A játék szabadon választott lehetőség, számára örömforrást jelent. Kielégíti mozgásigényét, érzelmeit kivetíti, segít élményei feldolgozásában, levezeti feszültségét, utánzási, tanulási lehetőséget ad, jó hatással van a társas kapcsolatok fejlődésére.
Alkalmas az összes nevelési, fejlesztési feladat megvalósítására.
A napirendet úgy állítjuk össze, hogy a lehető legtöbb idő jusson az elmélyült, nyugodt játéktevékenységre.
Biztosítjuk a játék feltételeit: elegendő, sokfajta, életkoruknak megfelelő játékeszköz, biztonságos környezet, játékok megfelelő elhelyezése, szabad választás lehetősége, kisgyermeknevelői állandóság, felnőtt jelenléte, odafigyelése, elismerése, megerősítése, kezdeményezése, ötletadása, javaslata, segítség nyújtása tevékenységben és konfliktusok megoldásában, szerepvállalása, együtt játszás, viselkedési és helyzetmegoldási minták, viselkedési szabályok tisztázása.
Sajátos nevelési igényű gyermek ragaszkodása a felnőtthöz, többi gyermekhez eltérő lehet. Ez másfajta bánásmódot igényel részünkről. A játékát megfigyeljük, annak fejlődését segítjük.

Tanulás

A tanulás a gyermekek életének minden pillanatát átszövi. Adottak a tanulás számára a természetes élethelyzetek, alapja a személyes kíváncsiság, érdeklődés.
A játékhelyzetekben, a felnőttekkel való kapcsolat során, a szokásalakítás helyzeteiben, a kezdeményezések alkalmával a gyermekek nagyon jól megfigyelik az adott helyzeteket, és utánzási kedvük folytán el is sajátítják a látott tevékenységeket, a hallott szavakat, elraktározzák a vizuális élményeket. Mi is igyekszünk minden helyzetben megkeresni, és a számukra érthető módon átadni azt az információt, ami tanulási lehetőséghez, ismeretszerzéshez segíti őket.
A sajátos nevelési igényű gyermekeknél a tanulás hosszabb időt vesz igénybe, kevésbé motiváltabbak lehetnek egészséges társaiknál, ezt figyelembe vesszük.

Mozgás

A kisgyermekeknek **nagyon nagy a mozgásigényük**, fizikai aktivitásuk, szívesen mozognak, ez **örömöt okoz** nekik, és **feszültségoldó** hatása is van. Mivel a mozgásnak kiemelkedő jelentősége és meghatározó szerepe van az értelmi fejlődésben, fontos hogy **tudatosan is fejlesszük** a nagymozgás és a finommotorika terén is a gyermekeket. De bármilyen mozgásfejlesztés során a **biztonságra** szükséges törekedni.
A **szabad, önálló játék** során rendelkezésre bocsátunk sokféle játékeszközt. **Nagymozgásos játékok**at a **csoportszobában** is elhelyezünk állandó jelleggel (pl. libikóka, ugráló szarvas, kismotor, kislabdák, egyensúlyozásra alkalmas játékok, tornaeszközök), nemcsak a **teraszon** és **udvaron**.
Az udvaron többféle méretű motor van a különböző korú gyermekeknek, a triciklivel tanulhatják a pedál használatát. A rögzített mászóka, trambulin, csúszdák, libikókák, labdák, is mozgásra serkentik a gyerekeket.

A **finommotorikát** a fűzős, kirakós, építő, de akár szerepjátékok is fejlesztik. Továbbá az alkotótevékenységek, ezért mindennap biztosítjuk a lehetőséget a gyurmázásra, színes ceruzával, zsírkrétával való rajzolásra. Kb. 2 éves kor felett lehetőséget biztosítunk a ragasztásra, nyomdázásra, vízfestékkel való festésre. Az anyagokkal és eszközökkel, technikákkal való ismerkedés, és használat során szókincsük is bővül. Aktív tevékenységek során ismereteik jobban elmélyülnek.
A tevékenységek közbeni és az elkészült munkák feletti öröm gazdagítja érzelmeiket.
A munkáikat minden esetben kiállítjuk a csoportszobában és az átadóban is, hogy láthassák saját és mások elkészült munkáit, tanulják azokat megbecsülni.
Minden nap lehetőséget keresünk az **énekes játékokra, játékos mondókákra** az egyéni játék során, melyek mind-mind mozgásra is serkentenek.
A hét egyik napján előre megtervezett, de az egyéni igényekhez és váratlan helyzetekhez rugalmasan alkalmazkodó **játékos tornát** kezdeményezünk. Ezek alkalmával törekszünk, hogy sokféle mozgás megjelenjen, amely **minden testrész megmozgatását** eredményezi. Ezeket segítheti ének, mozgással kísért mondóka vagy ritmusos vers, amelyek jó hangulatot is teremtenek.
A mozgást történetbe illeszthetjük, akár a heti irodalmi témához illesztve. Minden alkalommal **eszközök** is segítenek a változatos mozgásformák gyakorlásában. Rendszeres **lábtornával** segítjük a megfelelő lábboltozat kialakulását. Ilyenkor a lábfej, talp izomzatát erősítjük változatos gyakorlatokkal, eszközök segítségével, játékos formában.
A gyermekek bekapcsolódhatnak a tornába kedvük szerinti időtartamban.
A tornagyakorlatokkal fejlesztjük a mozgáskoordinációjukat, egyensúlyérzéküket, erőnlétüket fokozzuk. Mindezen túl nagy hatással vannak a gondolkodás fejlődésére.
Ha megfelelő az időjárás, akkor kezdeményezünk kint az **udvaron is tornát**, a friss levegőn való mozgásnak egészségvédelmi szerepe is van.
Az udvaron is lehetőség van a **felnőttel közös játékra** pl. labdázással, fogócskával, dramatikus játékokkal.
A sajátos nevelési igényű gyermekek számára nagyon jó játékeszközök a labdatenger, tüskés labdák, nagyméretű labdák, szivacshengerek, tapintást érzékelő játékok.
A csecsemők számára védett helyet alakítunk ki, ahol azért elegendő hely áll rendelkezésükre pl. hempergő, elkerített szobasarok.
A gondozások a praktikus mozgások gyakorlására, finomítására adnak alkalmat.
Dicsérettel, én-üzenetekkel, ötletadással, lehetőségek megteremtésével ösztönözzük őket a mozgásra.

A szülőknek tanácsoljuk, hogy **kényelmes, célszerű öltözet**ben hozzák a bölcsődébe a gyermeküket, ami nem akadályozza a sokrétű mozgásban, és nem balesetveszélyes.

A mondóka, ének, vers, mese

A gyermekek harmonikus fejlődését segíti, ha érzelmeik között egyre jobban el tudnak igazodni. A mondókák, énekek, versek, mesék nagyon fontosak az érzelmi életük alakításában és a beszédfejlesztésben.
Törekszünk arra, hogy minél több pozitív élményben részesítsük a gyermekeket. Sokféle hatással találkoznak mindennapi életükben, ezek feldolgozását, szavakkal való kifejezését, megfogalmazását segítjük elő a mesék, mondókák eljátszásával. Ha jobban ki tudják fejezni magukat, jobban meg tudják értetni magukat, egymás közötti viszonyuk is jobban alakulhat, kevesebb lehet a konfliktushoz vezető félreértés. Az egymással való kapcsolatfelvételt, így a szocializációt segíti a helyes kifejezés.

A szavak mellett a dallamoknak is nagy szerepe van érzelmi életük, hangulatuk alakulásában. Az irodalmi nevelésnek nagyon nagy szerepe van a gyermekek szókincsének bővítésében, mert éppen a bölcsődében töltött időszakra jellemző a rohamos anyanyelvi fejlődés, annak megalapozása. Ezzel együtt hangsúlyosabb szerepet kap az ének és zenei nevelés, mert a szavak dallammal együtt még komplexebb élményt nyújtanak.
Ha **a mesék** zenei elemekkel, énekkel, hangszerrel kiegészülve érzelmileg megérintik őket, sokkal maradandóbb nyomot hagynak bennük, ezért fejlesztő hatásuk nagyobb.
A mesék ezen túl még sokkal átélhetőbbek, érthetőbbek számukra, ha a meséléshez vizuális élményt is kapcsolunk. Ezért sokszor nézegetünk velük képeskönyvet, amelyhez történeteket mondunk vagy bábozunk. Ujjbábokat a gyermekek is tudnak használni, sokféle közül választhatnak. Meséléshez egyszerű szerkezetű, rövid népi és irodalmi művekből válogatunk egyaránt. Egy-egy mese újra meg újra előkerül, amíg a gyermekek érdekesnek találják.
A **versek** inkább meghallgatásra valók számukra, de amelyek rövidebbek, egyszerű nyelvezetűek, és sokszor kérik ismétlésüket, azokat időközben meg is tanulják. A versek ritmusosságuk miatt népszerűek a kisgyermekek között is. Ezek hallgatásához is kapcsolhatunk vizuális élményt. Sok verset ismerünk megzenésített formában, ezeket szívesen osztjuk meg a gyermekekkel.
Nagyon fontos szerepe van a **játékos mondókáknak, ölben ülős játékoknak** - eddigi tapasztalataink is ezt mutatják -, már a beszoktatási időszak alatt ezek a játékok nagyon segítik a kisgyermeknevelő és gyermek közötti érzelmi kapcsolat kiépülését a felnőttel való együttes játék öröme miatt.
Az ismétlések során rögzülnek az elhangzott szavak, melyek előhívhatók más szituációkban is.
A csecsemő és tipegő korú gyermekeknek nagyon sok ölben ülős mondókát, testrészekkel kapcsolatos mondókákat mondogatunk. A versekkel inkább a nagycsoportosokat ismertetjük meg.
Az **éneklésünk** nyugtatóan hat rájuk vagy éppen felvidítja őket.
Ez segít egy kellemes légkör kialakításában, amelyben jól érzik magukat a gyermekek.
Az énekre sokszor keresünk alkalmat a nap folyamán többször is.
Megismertetjük népünk dalaival őket, de színvonalas mai előadók gyermekdalaival is találkozhatnak, ill. más népek dalaival is.
Ritkán bús, szomorkásabb hangvételű dalt is meghallgathatnak, az érzelmek sokféleségének megtapasztalásához.
Az éneklés mellé segítségül hívjuk a **hangszereket** is. Megismertetjük a furulya, xilofon, ritmushangszerek hangjával, és a kisgyermekek is kipróbálhatják utóbbiakat. Megismertetünk velük különleges hangszereket, vagy hangszernek nem mondható, de hangokat kiadó eszközöket. Házilag is készítünk „hangszereket". Lehetőségeket keresünk, hogy vendégelőadók által is ismerkedjenek egyszerűbb és akár bonyolultabb zeneművekkel, hangszereikkel.
A **zene** mozgásra buzdítja a gyermekeket, egyszerű tánclépéseket is elsajátíthatnak, mely segíti a ritmusos mozgást, így a mozgásfejlődés, mozgáskoordináció eszköze is lehet.
Néha komolyzene is meghallgatásra kerül, mert különleges dallama, hangszerelése a világ sokszínűségét mutatja meg nekik.
Rendezünk „koncertet", ahol a hangszeren játszó helybeli ismerősöket kérjük fel hangszerük bemutatására és egy rövid zenélésre.
A **környezet hangjaira** is felhívjuk a figyelmüket a mindennapok során.
A kisgyermeknevelői kezdeményezések egy **adott** téma köré szerveződnek. Ilyenkor a **témának megfelelő mondókák, énekek, versek, mesék** is elhangoznak. A

vizuális tevékenységbe is beleszőjük az elhangzott mondókák, énekek, versek, mesék tartalmát az adott témához kapcsolódóan. Az ünnepek, néphagyományok ápolása, jeles napok megjelennek a témák kiválasztásának szempontjánál. Ilyen alkalmakkor az ünnephez kapcsolódó mondókák, énekek jelennek meg.

Alkotó tevékenységek

A gyermekek számára biztosítjuk a tárgyi feltételeket, időt az alkotótevékenységekhez. Megmutatjuk az egyes technikákat, eszközök használatát, de ők maguk is szabadon próbálkozhatnak, kísérletezhetnek, hogy ötletük milyen eredményre vezet. Sokféle nyomhagyó eszközt és egyéb tevékenységeket ajánlunk számukra, pl. színezés, gyurmázás, ragasztás, nyomdázás, gyűrés, tépés, ujjfestés, vastag ecsettel festés során. A környezetükben megtalálható tárgyak is felhasználhatók nyomhagyásra az újrahasznosítás jegyében.

Egyéb tevékenységek

A gyermekek önkéntesen vesznek részt ezekben a tevékenységekben, amelyek valamilyen élethelyzet közös előkészítéséhez és megoldásához, a környezet aktív megismeréséhez, az egymásról és a környezetről való gondoskodáshoz kapcsolódnak pl. cserépbe homokpakolás, mag ültetése, virág locsolása, őszi falevelek gereblyézése, süteményszaggatás, babafürdetés. Az örömöt az „én csinálom" élménye, az együttesség, a közös munkálkodás, a tevékenység fontosságának, hasznosságának átélése okozza.
A környezi nevelés egyre hangsúlyosabbá válik környezetünk megóvása érdekében. Ezért a játék során felhívjuk a figyelmüket a játékeszközök megóvására, környezetükben előforduló állatok, növények megvédésre. Megmutatjuk nekik a különböző természeti jelenségeket, pozitív attitűd kialakítására törekszünk ezekkel kapcsolatban.

IV/7. NEVELÉSI TERV MEGVALÓSÍTÁSA KEZDEMÉNYEZÉSEK SORÁN

A kisgyermeknevelői munka céltudatos, tervezést, szervezést is igénylő munka.
A gyermekek érzelmi, értelmi fejlesztéséhez, a szocializációjuk segítéséhez, ismeretadáshoz **éves nevelési tervet** dolgozunk ki hónapokra lebontva.
A kisgyermeknevelői **kezdeményezések** egy -egy környezeti téma köré szerveződnek. Ez az időszak lehet egy vagy több hét, akár egy hónap is, a téma jellegétől függően.

A gyermekek érdeklődését felkeltik a **játékos mondókák, énekek**. Ezek közül választunk olyanokat is, amelyek tartalma kapcsolódik az adott témához.
A játékos mondókák pozitív érzelmeket keltenek a gyermekekben, örömélményt nyújtanak, érzelmi biztonságot nyújtanak, hozzájárulnak a derűs légkörhöz, mely jó alap, hogy a gyermekek aktívan tevékenykedjenek.
Ezek a nap folyamán többször is eljátszhatók a gyermekekkel, ahányszor csak igénylik.

A **versek, mesék** adják a napi kezdeményezések magvát. Készülünk is rájuk, de természetesen ezek spontán helyzetekben is előkerülnek a gyermekek érdeklődéséhez igazodva.

Minden héten iktatunk be olyan **alkotó tevékenységet** is, amely az adott témát jeleníti meg, kapcsolódik hozzá, de ezeken az alkalmakon kívül a gyermekek számára bármikor rendelkezésre áll önkifejezésre alkalmas eszköz.

Tornák alkalmával utánozunk a témához kapcsolódó mozdulatokat is, sokszor játékos mondókákkal kiegészítve.

A tevékenységek, a kezdeményezésekbe való bekapcsolódás a gyermekek számára **szabadon választott, önkéntes**! Még ebben az életkorban sokkal hangsúlyosabb az egyéni játék, ill. a kisgyermeknevelő és egy gyermek közötti közös játék.

A témák köré szerveződő ismeretnyújtás inkább a nagycsoportban megvalósítható, de részt vehetnek természetesen az érdeklődő kisebb életkorú gyermekek is. A **csecsemők, tipegők** számára az egyéni játék, a felnőttel való szoros kapcsolat még sokkal fontosabb. **Tapasztalatszerzési lehetőségüket** biztosítjuk a sokféle játékeszközzel. Az alapjátékok (kendők, labdák, babák, autók, mozgásfejlesztők) mindkét csoportban megtalálhatók.
Csecsemőknek főleg **manipulációra** alkalmas játékokat, üreges játékokat, mozgásfejlesztő játékokat, textilfigurákat, tipegőknek gyűjtögetésre alkalmas üreges játékokat, építéshez alkalmas többféle játékot (pl. bölcsis tüske, faépítő, lego duplo, lego quattro, várépítő, manipuloo, korongépítő), nagymozgásos játékokat, húzogatható, tologatható eszközöket, homokozójátékokat, **utánzó játékok eszközeit** biztosítjuk. A **könyvek** bármelyik életkorban használhatók, az anyaga és az illusztrációja határozza meg, hogy milyen életkorú gyermekek használják.

Munkánkat a gyermekek személyes kíváncsiságára, érdeklődésére alapozzuk.

Az **éves nevelési tervet** csoportonként készítjük szeptemberben, hónapokra lebontva nagy vonalakban meghatározva a témákat, amelyeket rugalmasan valósítunk meg, pl. az időjáráshoz alkalmazkodva a természeti jelenségek megfigyelésénél.
A csoportnaplóba írjuk mindennap a megvalósított feladatot.

A nevelési program elkészítésénél, a feladatok ütemezésénél figyelembe vesszük a hagyományőrzés, az ünnepekre való készülődés lehetőségét, jeles napokra felhívjuk a figyelmet.

IV/8. A BÖLCSŐDEI ÉLET MEGSZERVEZÉSE

Szülőkkel való kapcsolat, családok támogatásának módszerei

Bölcsődénk fontosnak tartja a szülőkkel való kapcsolattartást. A **bizalmon, együttműködésen** alapuló kapcsolat a gyermekek érdekében is nagyon fontos. Eredményes a munkánk csak akkor lehet, ha a szülők és kisgyermeknevelők elképzelései közelednek egymáshoz a nevelés szemléletében Ez nagyban fokozza a gyermekek biztonságérzetét, jó közérzetét. A kölcsönös tájékoztatás alapvető feltétele a kisgyermek egyéni igényeinek figyelembevételéhez.

A gyermek és a szülők minél alaposabb megismerésének és a bizalmasabb viszony kialakítása érdekében minden esetben elmegyünk **családlátogatásra** (amennyiben a szülők hozzájárulnak), melyre általában a beszoktatás előtt 1-2 héttel kerül sor.

A jó kapcsolat kialakítása folytatódik a **szülővel történő fokozatos beszoktatás** folyamatában. Kérjük őket, hogy éljenek a lehetőséggel, hogy amíg megszokja a kisgyermek az új környezetet, kisgyermeknevelőket, addig biztonságot nyújtsanak neki jelenlétükkel a bölcsődében. A bölcsődében eltöltött időt fokozatosan növeljük, és az az idő is fokozatosan növekszik, amit a gyermek a szülő nélkül tölt el a bölcsődében.

A szülők nagyon igénylik a **tájékoztatást** gyermekükkel kapcsolatban. Ennek érdekében folyamatosan tájékoztatást nyújtunk gyermekük fejlődéséről. Erre

alkalmasak a reggeli vagy délutáni találkozások, családi füzet, faliújság, egyéni beszélgetések, szülőcsoportos beszélgetések, elektronikus felület.

Faliújságon kiírjuk a napközben elhangzott dalokat, mondókákat, verseket, heti kezdeményezésünk témáját, közérdekű információkat, neveléssel, egészségvédelemmel kapcsolatos újságcikkeket, egyéb információkat.

Egyéni beszélgetések során részletesebb tájékoztatásra, nevelési problémák közös átgondolására van lehetőség, amelyet a kisgyermeknevelők vagy a szülők kezdeményeznek.

Tanácsot adunk nevelési kérdésekben.

Szülőcsoportos beszélgetések, előadások, évi több alkalommal (legalább 3) lehetőséget adnak szülőket foglalkoztató nevelési témák megbeszélésére, melyek segítik a szülői kompetenciaérzés megtartását.

Szülői értekezleteken tájékoztatjuk a szülőket a bölcsődei élettel kapcsolatos tudnivalókról, az adott gyermekcsoportról, az ezekkel kapcsolatos közös kérdéseket megbeszéljük.

A bölcsődébe nem járó gyermekek szüleit is várjuk **nyílt napon**.

A bölcsődei **rendezvények** egy részére a szülők is hivatalosak. A gyermekek és szüleik nagy örömmel fogadják a lehetőséget, hogy együtt tölthetik az időt a bölcsődében.

A szülőkkel közös rendezvényeink:

Várjuk a szülőket: ünnepek vagy jeles napok alkalmával, anyák napjára az anyukákat, apák napjára az apukákat, és különböző témájú családi játszódélutánokra.

Szülői segítséggel, közreműködésükkel minden évben megrendezzük a jótékonysági óvoda-bölcsőde bálat, melynek bevételéből a gyermekek részesülnek új játékokkal, programokat szervezünk számukra.

Zárt körben megünnepeljük a Mikulást, húsvétot (ilyenkor a néphagyomány ápolásaként a kisfiúk megöntözik a kislányokat), köszöntjük a gyermekeket születésnapjukon, a kislányokat nőnap alkalmából.

Saját kisgyermeknevelő rendszer

A gyermekeknek „saját" kisgyermeknevelőjük van.

Ő szoktatja be a kisgyermeket.

Amikor mindkét kisgyermeknevelő a csoportban van, akkor idejét elsősorban saját gyermekei gondozására, nevelésére fordítja.

A bölcsődébe járás egész időtartama alatt ő a kisgyermeknevelője.

Figyelemmel kíséri a gyermek fejlődését, amit dokumentál is a bölcsődei törzslapon, családi füzetben, fejlődési naplóban. Ha egészségügyi problémát észlel, jelzi a bölcsődeorvosnak, gyermekvédelem körébe tartozó probléma esetén a bölcsődevezetőnek, igazgatónak.

A csoport kialakításánál szempont, hogy ugyanabba a gyerekcsoportba járjon végig.

Gyermekcsoportok szervezése

A gyermekek nevelése **két csoportban** történik. Mindkét csoportban 12 gyermeket nevelünk. A csoport maximális létszáma, ill. az egy kisgyermeknevelőhöz tartozó gyermekek száma módosul, ha egy vagy két **sajátos nevelési igényű gyermek** kerül a csoportba.

Törekszünk arra, hogy a kisgyermekek a **hasonló életkorú** gyermekekkel kerüljenek egy csoportba.

Napirend kialakítása

A bölcsődei élet egy jól szervezett, folyamatos és rugalmas **napirend** szerint zajlik, ami kiszámíthatóvá teszi a mindennapokat, tájékozódási lehetőséget ad a várható eseményekről, ezáltal biztonságérzetet ad, elegendő időt biztosít az önálló próbálkozásokra, a tapasztalatszerzésre, tehát megfelel a gyermekek életritmusának, igényeinek.
A napirend kialakításánál figyelembe vesszük, hogy a két csoport kisgyermeknevelői közül mindig csak egy tartózkodjon egy vagy két kisgyermekével a fürdőszobában az intimitás biztosítására.
Biztosítjuk a lehető legtöbb időt a játékra, mozgásra, és a helyi kiemelt feladatok megvalósulására, szabad levegőn való tartózkodásra, és kiküszöböljük a várakozási időt.
A napirendünket negyedévente újragondoljuk, mert változhat a csoportlétszám, változik a gyermekek életkora, fejlettségük, ehhez igazodik a gondozásra fordított idő.
Sajátos nevelési igényű gyermek esetében a gondozásra fordított idő megnő, ezt is figyelembe vesszük a napirend módosításánál.
Az évszakok, időjárás változása miatt a levegőzés időtartama is módosul.
Télen általában 20 perc, de ebben az időszakban a sószoba használata is beépül a napirendbe.
Tavasszal, ősszel a tízórai utáni időszakban levegőznek a gyermekek ebédig, vagy ha az időjárás engedi, a tízórait is kint fogyasztják el. Nyáron reggeli utáni időszakban, ill. kánikulában már az udvaron fogadjuk a gyermekeket, és 10 óráig vagy az ebéd előtti gondozásig tartózkodnak kint a nagy fa árnyékában és az árnyékoló alatt lévő homokozóban, védve az erős napsugárzástól.

Általános napirendünk, amely alapja a negyedévente készülő napirendeknek:

BÖLCSŐDEI NAPIREND

06,30-08,00	Gyermekek érkezése, játék
08,00-08,30	Reggelizés, játék
08,30-09,30	Fürdőszoba használat,
	Tevékenységkezdeményezésben való részvétel, játék
09,30-09,50	Tízóraizás, játék
09,50-11,30	Levegőzés, játék az udvaron,
	Fürdőszoba használat
11,30-12,15	Ebédelés, játék a szobában, alvás
12,15-15,00	Alvás, csendes játék, fürdőszoba használat
15,00-15,30	Uzsonnázás, játék
15,30-17,30	Hazamenetel, játék

A KISGYERMEKEKRŐL SZÓLÓ EGYÉNI DOKUMENTÁCIÓK

A kisgyermeknevelők a gyermekek fejlődését, egyéni sajátosságaikat, viselkedésbeli változásaikat nyomon követik és írásban rögzítik:
- bölcsődei törzslapon,
- családi füzetben,
- fejlődési naplóban
- csoportnaplóban.

V. AZ ELLÁTÁSOK IGÉNYBEVÉTELÉNEK MÓDJA

A bölcsődei ellátás keretében a gyermek húszhetes korától nevelhető és gondozható
- az adott év augusztus 31-éig, ha a harmadik életévét január 1-je és augusztus 31-e között tölti be,
- a következő év augusztus 31-éig, ha a harmadik életévét szeptember 1-je és december 31-e között tölti be, és a szülő, törvényes képviselő nyilatkozik arról, hogy a gyermek napközbeni ellátását eddig az időpontig bölcsődei ellátás keretében kívánja megoldani,
- ha a gyermek harmadik életévét betöltötte, de testi vagy értelmi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre, és az óvodai jelentkezését az orvos nem javasolja, bölcsődei ellátás keretében nevelhető, gondozható a gyermek negyedik életévének betöltését követő augusztus 31-éig,
- sajátos nevelési igényű gyermek, valamint a korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermek bölcsődei ellátásban annak az évnek az augusztus 31. napjáig vehet részt, amelyben a hatodik életévét betöltötte.

A **bölcsődébe való felvételre** jelentkezés **ideje:** minden év áprilisában. Amennyiben üres férőhelyek vannak, a felvétel az év minden időszakában lehetséges.
Feltétel, hogy az igénylők személyazonosságukat igazoló okmányaik bemutatásra kerüljenek, és az addigi kötelező védőoltásokat megkapta. Továbbá egyéb igazolások arról, hogy milyen jogosultság alapján kérik a ellátást.
A felvételre jelentkezők előjegyzésbe kerülnek. A felvételről, ill. az elutasításról 30 napon belül **értesítést** kapnak a szülők.

A bölcsődébe **felvehető** az a gyermek, akiről a szülei munkavégzésük, (ideértve a gyermekgondozási díj, a gyermekgondozást segítő ellátás s a gyermeknevelési támogatás folyósítása melletti munkavégzést is), iskolai képzésben való részvételük munkaerő-piaci részvételt elősegítő programban, betegségük, egyéb ok miatt nem tudnak napközbeni ellátásukról gondoskodni.

Az egyéb ok miatti ellátást különösen az olyan gyermekek számára kell biztosítani:

- akinek fejlődése érdekében állandó napközbeni ellátásra van szüksége,
- akit egyedülálló vagy időskorú személy nevel,
- akinek a szülője, törvényes képviselője szociális helyzete miatt az ellátásról nem tud gondoskodni.

A bölcsődei **felvétel során előnyben** kell részesíteni
• ha a gyermek szülője, más törvényes képviselője a felvételi kérelem benyújtását követő 30 napon belül igazolja, hogy munkaviszonyban vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban áll:
- a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermeket,

- a három vagy több gyermekeket nevelő családban élő gyermeket,
- az egyedülálló szülő által nevelt gyermeket,

• a védelembe vett gyermeket.

A felvételt kezdeményezheti a szülő, törvényes képviselő, vagy annak beleegyezésével a területi védőnő, házi gyermekorvos vagy a háziorvos, család- és gyermekjóléti szolgálat, gyámhatóság.
Sajátos nevelési igényű gyermek akkor vehető fel, ha a sajátos nevelési igényét szakértői bizottság megállapította.
A sajátos nevelési igényű, illetve gyógypedagógiai tanácsadásra, korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermek esetén a gyermek bölcsődei nevelésének, gondozásának megkezdését követő legalább három hónap elteltével az intézményünk orvosának, a gyógypedagógusnak, a gyermek kisgyermeknevelőjének, valamint a család- és gyermekjóléti központ munkatársának a véleménye alapján - az intézmény főigazgatója, a bölcsődevezető a szülővel együtt értékeli a gyermek beilleszkedését, és dönt a gyermek további neveléséről, gondozásáról.

Felvételre **jelentkezéskor** a szülők tájékoztatást kapnak az **ellátás feltételei**ről.
Az **ellátás megkezdése előtt** a bölcsődevezető **tájékoztatást** nyújt, és **megállapodást köt** a szülővel vagy törvényes képviselővel.

Időszakos gyermekfelügyelet

Gyermekükre való felügyelet biztosításával segítjük a szülőket alkalmi teendőik, feladataik elvégzésének időtartamára, átképzéseken való részvételük idejére. A szolgáltatás díját a fenntartó rendeletben állapítja meg. A szolgáltatást a bölcsőde üres férőhelyein vehetik igénybe a szülők.
A szülő a bölcsődevezetőnek jelenti be igényét erre a szolgáltatásra. A helyi önkormányzati rendeletben meghatározott díj ellenében azokon a napokon, amikor az üres férőhelyek száma megengedi, teljes nyitvatartási időben tudjuk fogadni a gyermekeket.
Kérjük a szülőket minden esetben, hogy éljenek a beszoktatás lehetőségével.
A szolgáltatás igénybevétele előtt a kisgyermek szülő jelenlétében szokja meg a bölcsődét. A beszoktatás menete hasonlóképpen történik, mint a bölcsődébe beíratott gyermekek esetében.
Feltétele:
- szülői nyilatkozat a gyermek egészséges állapotáról
- kötelező védőoltások megléte.

VI. A SZOLGÁLTATÁSRÓL SZÓLÓ TÁJÉKOZTATÁS HELYI MÓDJA

1.Bölcsődei ellátás

A bölcsődei beiratkozás időpontjáról a helyi lapból értesülhetnek.
A bölcsődei hírekről, eseményekről olvashatnak a helyi lapban, ill. a nagyközség honlapján, elektronikus formában.
A szülők személyesen is tájékozódhatnak a bölcsődei életről, hiszen nyílt napokat hirdetünk minden évben a beiratkozás előtti időszakban, vagy egyéni igény szerint más alkalommal is lehetséges a betekintés bölcsődénkbe telefonos egyeztetés után.

316

2. Időszakos gyermekfelügyelet

A szolgáltatásról a helyi lapból értesülhetnek az érdeklődők.
Előzetes információval a védőnők is tudnak szolgálni.

Természetesen az intézményben is kiírásra kerülnek a fenti szolgáltatásokról szóló információk. Ezekről tájékoztatók vannak elhelyezve a háziorvosoknál, védőnői szolgálatnál. Továbbá Üllés honlapján is olvashatnak róla az érdeklődők.

VII. AZ IGÉNYBEVEVŐK ÉS A SZEMÉLYES GONDOSKODÁST VÉGZŐ SZEMÉLYEK JOGAINAK VÉDELMÉVEL KAPCSOLATOS SZABÁLYOK

A bölcsődei ellátást igénybe vevő gyermekek és szüleik jogait védi
- az 1997-ben megjelent XXXI. Gyermekvédelmi törvény;
- valamint annak végrehajtását meghatározó 15/1998. /VI. 30./ N.M. rendelet;
- 4/2010. (I.19.) OKM rendelet a pedagógiai szakszolgálatokról
- 2011. évi CXII. törvény az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról

A bölcsődei ellátás keretében az intézmény **biztosítja a gyermek számára**:

- szakszerű nevelést, gondozást testi-, lelki szükségletek kielégítését, fejlődését és a szocializáció segítését,
- napi négyszeri étkezést,
- fejlődéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezetet,
- egészségvédelmet, egészségnevelést, kultúrhigiénés szokások kialakulásának segítségét,
- állandóságot (saját kisgyermeknevelő), egyéni bánásmódot
- elegendő időt a szabadban való tartózkodáshoz, pihenéshez
- az egyéni ruhanemű, ágynemű, nadrágpelenka kivételével történő ellátását,
- személyes higiéné feltételeinek biztosítását,
- korcsoportnak megfelelő játékeszközöket,
- óvodai életre való felkészítést.

A szülő joga:

A szülők felvételkor, majd szülői értekezleten tájékoztatást kapnak az ellátással kapcsolatban, melyről nyilatkoznak is.
Beszoktatás előtt megállapodást kötünk.
Joguk van a beszoktatás időszakában gyermekükkel együtt tartózkodni a bölcsődében a szükséges ideig, és később bármikor bepillantást nyerniük a gyermekcsoport életébe.
Tájékoztatást kapnak gyermekükkel kapcsolatban, napi eseményekről, fejlődéséről, gyermekükkel kapcsolatos dokumentációról.
Részesei lehetnek egyes bölcsődei rendezvényeknek.
Tanácsot, segítséget kaphatnak nevelési és egyéb kérdésekben.
Véleményüket szóban, írásban, kérdőíveinken kinyilváníthatják.
Biztosítjuk adataik védelmét, hogy a kezelt adatokhoz jogosulatlan szerv vagy személy ne férjen hozzá, titoktartási kötelezettség köt minket munkánk során.

A szülők panaszaikkal a bölcsődevezetőhöz, főigazgatóhoz, fenntartóhoz, érdek-képviseleti fórumhoz, gyermekjogi képviselőhöz fordulhatnak.
A faliújságon olvashatják a gyermekjogi képviselő elérhetőségét, fogadóóráinak helyét és idejét.

Az ellátottak és szüleik jogait **érdek-képviseleti fórum** védi.
Tagjai: szülők, kisgyermeknevelő, fenntartó képviselője.
Működésének részleteit az SZMSZ és az érdek-képviseleti fórum szabályzata tartalmazza.

A **bölcsődei dolgozók jogait védi:**
- a munkaidejükkel, szabadságukkal, továbbképzési lehetőségekkel, juttatásokkal, munkakörülményeikkel kapcsolatosan:
- a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi törvény;
- 257/2000. (XII.26.) Kormányrendelet a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvénynek a szociális, valamint a gyermekjóléti és gyermekvédelmi ágazatban történő végrehajtásáról;
- a munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvény;
- 2012. évi I. törvény a munka törvénykönyvéről
- 9/2000. (VIII.4.) SZCSM rendelet a személyes gondoskodást végző személyek továbbképzéséről és szociális szakvizsgáról
- 326/2013. (VIII. 30.) Korm. rendelet
a pedagógusok előmeneteli rendszeréről és a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény köznevelési intézményekben történő végrehajtásáról
- 25/2017. (X. 18.) EMMI rendelet a vezetői megbízással rendelkező szociális szolgáltatást nyújtó személyek vezetőképzéséről
- 2023. évi LII. törvény a pedagógusok új életpályájáról

VIII. A KISGYERMEKNEVELŐK SZAKMAI FELKÉSZÜLTSÉGE BIZTOSÍTÁSÁNAK MÓDJA, FORMÁI

A kisgyermeknevelők szakmai kompetenciájuk erősítése céljából **minősített továbbképzési programokon** (szakmai tanfolyam, szakmai személyiségfejlesztő foglalkozás, szakmai e-learning, szakmai blended-learning, szakmai terepgyakorlati továbbképzés, szakmai tanácskozás, tanulmányút, szakmai műhely) vesznek részt egyénileg, melyekkel továbbképzési pontértékeik is gyűlnek.
Az ismeretek bővítésére a **kötelező, a munkakörhöz kötött, és a szabadon választott tanfolyamok** keretén belül sor.
A **továbbképzési terv alapján** kiválasztott dolgozók vesznek részt az adott évben szakmai továbbképzésen.
Helyben **csoportmegbeszéléseket, munkaértekezleteket, nevelési értekezleteket, szakmai beszélgetéseket** tartunk a nevelési év során több alkalommal, ill. nevelési év elején **csoportindító megbeszélést.**
Rendszeresen tartunk **házi továbbképzéseket.** Ennek keretében szakirodalom feldolgozása, előadása, megbeszélése történik.
Továbbá a bölcsődeorvos segítségével (is) **megbeszélések** keretében az egészséges életmóddal, betegségekkel, azok felismerésével, egészségüggyel kapcsolatos ismereteinket bővítjük.
Elsősegélynyújtási ismereteket tanfolyam keretében szerzünk.

118

2. **Szervezeti és Működési Szabályzat, melynek mellékletét képezi a Házirend**

2026. 08.11.

Bokor Józsefné
bölcsődevezető

Husztáné Rózsa Krisztina
főigazgató

340

Szükség esetén **problémás nevelési helyzetek együttes átgondolását**, megbeszélését kezdeményezzük.
Évente több alkalommal ún. **bemutató tevékenységkezdeményezést tartunk** egymás részére. Ezeket utána elemezzük, majd a tapasztalatokat beépítjük későbbi munkánkba.
Szakkönyvekből és folyóiratokból álló **házi kis könyvtár** segíti a kisgyermeknevelők szakmai tudásának fenntartását, bővítését. Az itt található könyvek a szülők számára is kölcsönözhetők.
Minden évben az április 21-i **nevelés nélküli munkanapot** a dolgozók szakmai fejlesztésére használjuk fel.

IX. A HELYI SZAKMAI PROGRAM MŰKÖDÉSÉNEK, BEVÁLÁSÁNAK ELLENŐRZÉSI RENDSZERE

A már működő minőségbiztosítási rendszer keretén belül kiállított kérdőívek tájékoztatást nyújtanak arról, hogy mennyire elégedettek a szülők a bölcsődei ellátással. Évente kérjük a szülőket, hogy kérdőívek kitöltése útján értékeljék munkánkat, intézményünket, melynek nyomán a szakmai kompetenciánknak megfelelően megtesszük a szükséges változtatásokat.
A bölcsődevezető rendszeresen ellenőrzi a kisgyermeknevelők munkáját, dokumentációt.
A bölcsődevezető rendszeresen beszámol a főigazgatónak a szakmai munka megvalósulásának módjáról.

X. ÉRVÉNYESSÉGI NYILATKOZAT, LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK

A Helyi Szakmai Program hatályos: 2026.09.01.- 2029.08.31.

A következő felülvizsgálat ideje: 2029.08.31.
Ezzel egyidejűleg hatályát veszti a 2024.09.01-jén életbe lépett Helyi Szakmai Program.
A nevelőtestület a Helyi Szakmai Programot megvitatta és a mellékletekkel együtt elfogadta. Egyetértését nyilvánította: az érdek-képviseleti fórum.
A bölcsőde dolgozói aláírásukkal jelzik, hogy elfogadják a Helyi Szakmai Programot és tudásuk legjavát adva segítik, vállalják a gyakorlati megvalósítását.

Záradék: A Helyi Szakmai Programot jóváhagyta az Üllés Nagyközség Képviselő-testülete a MK./ 2026-os (IX. 15.) önkormányzati határozatával.

A fenntartó képviselőjének aláírása:

XI. MELLÉKLETEK

1. **Megállapodás**

Záradék: A Helyi Szakmai Programot jóváhagyta az Üllés Nagyközség Képviselő-testülete a 116./ 2026-os (IX. 15.) önkormányzati határozatával.

A fenntartó képviselőjének aláírása:

XI. MELLÉKLETEK

1. **Megállapodás**
2. **Szervezeti és Működési Szabályzat, melynek mellékletét képezi a Házirend**

2026. 08.11.

Bokor Józsefné
bölcsődevezető

Husztáné Rózsa Krisztina
főigazgató